

Stedfæstelse i retsregler i dansk lovgivning

Baaner, Lasse; Anker, Helle Tegner; Hvingel, Line

Publication date:
2019

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):

Baaner, L., Anker, H. T., & Hvingel, L. (2019). *Stedfæstelse i retsregler i dansk lovgivning*. Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet. IFRO Rapport Nr. 282

IFRO Rapport

Stedfæstelse i retsregler i dansk lovgivning

*Lasse Baaner
Helle Tegner Anker
Line Hvingel*

IFRO Rapport 282

Stedfæstelse i retsregler i dansk lovgivning

Forfattere: Lasse Baaner og Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, Line Hvingel, Aalborg Universitet

Faglig kvalitetssikring: Vibe Thimgaard Knoop har foretaget faglig kommentering. Ansvar for udgivelsens indhold er alene forfatterne.

Udgivet marts 2019

ISBN: 978-87-93768-06-2

Rapporten er udarbejdet for Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Se hele rapportserien på http://www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/rapporter/

Se også myndighedsaftalte udredninger på www.ifro.ku.dk/publikationer/ifro_serier/udredninger/

Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi

Københavns Universitet

Rolighedsvej 25

1958 Frederiksberg C

www.ifro.ku.dk

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

AALBORG UNIVERSITET

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	1
1.1.	Projektets gennemførelse	1
1.2.	Rapportens indhold	2
2.	Sammenfatning af undersøgelsens resultater	3
3.	Sammenhæng mellem retsregler og geografi	6
4.	Stedfæstelse af retsregler – Fire lovtekniske metoder	9
5.	Undersøgelse af omfanget af stedfæstede retsregler	11
5.1.	Tilknytning af retsregler til fysiske objekter	11
5.2.	Stedfæstelse af retsregler ved hjælp af kortbilag til lovgivningen	12
5.3.	Anvendelse af positioner og koordinater	14
5.4.	Henvi sning til myndighedsregistre	16
6.	Konklusion og evaluering af metode	18
Bilag 1.	Undersøgelse af brugen af kortbilag i lovgivningen	19
Bilag 2.	Undersøgelse af brugen af positioner i lovgivningen	26
Bilag 3.	Undersøgelse af lovgivningens henvisninger til geografiske registre.....	29

1. Indledning

Denne rapport er udarbejdet for Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering med henblik på at afdække de forskellige måder, hvorpå retsregler stedsfæstes i dansk lovgivning, samt ud fra en indledende undersøgelse af lovgivningen vurdere omfanget og anvendelsen af de forskellige måder at stedsfæste på. Der har været tale om et pilotprojekt med udgangspunkt i simple søgninger i Retsinformation. Der er således ikke tale om en dækkende analyse vedrørende stedsfæstelse i dansk lovgivning. Projektet er gennemført af Aalborg Universitet, Institut for Planlægning og Københavns Universitet, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi.

Populært siges 80 procent af alle data i den offentlige forvaltning at indeholde en geografisk reference. Det gælder i princippet også al lovgivning. Helt overordnet er lovgivningens juridiske jurisdiktion knyttet til rigets grænser, og ofte også til en anden administrativ/organisatorisk inddeling, f.eks. en kommune eller en ejendom.

Regler, der styrer og regulerer, hvad man må og ikke må på en ejendom, er omfattende inden for planlovgivningen, miljølovgivningen, naturbeskyttelseslovgivningen, landbrugslovgivningen og i forbindelse med anlægslove. Ofte har de regler, man henregner til miljøretten, en stærk geografisk komponent; f.eks. miljøbeskyttelsesloven der angiver, at forurenende stoffer ikke må udledes til vandløb, søer og hav. Men selv i områder fjernt fra miljøretten kan findes regulering, der har en sammenhæng med en geografisk stedsfæstelse, f.eks. beregning af tilskud til skolebustransport eller skattemæssige fradrag i forbindelse med befordring til arbejde.

Stedsfæstelse af retsregler består i, at en regels anvendelse knyttes til en bestemt geografisk afgrænsning. Der etableres altså en sammenhæng mellem retsreglens materielle indhold og et givent geografisk område. Sammenhængen mellem retsregler og geografi er i lovgivningen etableret på forskellige måder; med en henvisning fra lovteksten til et kortbilag, en koordinat, en adresse eller ved at henvise til faktiske fysiske objekter i landskabet, som f.eks. vandløb, søer og hav.¹

Den digitale forvaltning med udbredelsen af grunddataprogrammet og øget adgang til offentlige digitale data udfordrer relationen mellem retsregler og geografi. Den intensive regulering af ejendomsrettens udnyttelse stiller store krav til den stedsfæstede regulering – både krav til sproglig entydighed i reguleringens indhold, men også krav til den geografiske stedsfæstelse af hvor, de enkelte retsregler finder anvendelse.

Det står principielt lovgivningsmagten frit for at vælge hvilken lovteknisk løsning, der skal anvendes, når retsregler skal indeholde en stedsfæstelse, men der kan afgrænses fire forskellige lovtekniske koblinger mellem sted og regel: Stedsfæstelse i relation til fysiske objekter, stedsfæstelse via kortbilleder, stedsfæstelse via positioner og koordinater og stedsfæstelse via en henvisning i lovgivningen til et geografisk register.

Rapporten beskriver kort de forskellige måder, hvorpå retsregler stedsfæstes i dansk lovgivning og vurderer omfanget og anvendelsen af de forskellige måder at stedsfæste på.

1.1. Projektets gennemførelse

Der har været tale om et pilotprojekt med en indledende undersøgelse af omfanget af forskellige former for stedsfæstelse i retsregler. I pilotprojektet er først opstillet en model for tilknytning af retsregler til geografiske referencer. På den baggrund er de fire forskellige lovtekniske metoder til at stedsfæste retsregler behandlet.

¹ Lasse Baaner, Asger Janfelt og Helle Tegner Anker (2017): Stedsfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, IFRO Rapport 261, s. 15 ff.

Dernæst er der foretaget en række undersøgelser for at kunne estimere omfanget og anvendelsen af de forskellige metoder.

Der er dels taget udgangspunkt i *retsreglerne*, dels i *geografiske datasæt*.

Undersøgelserne med udgangspunkt i *retsreglerne* er foretaget ved søgning på udvalgte ord i Retsinformation. Det har været overvejet også at søge i billeder på Retsinformation, men det viste sig ikke at være muligt grundet tidsrammen i dette pilotprojekt. I rapportens bilag redegøres for de søgeord, der har været anvendt.

Undersøgelserne med udgangspunkt i *geografiske datasæt* er foretaget med udgangspunkt i geodata-info.dk, som er en database med metadata for offentlige datasæt. En detailundersøgelse af de geografiske datasæt beskrevet i geodata-info.dk viste sig dog ikke at være mulig på grund af projektets begrænsede tidsramme.

Omfanget og anvendelsen af de forskellige måder at stedfæste retsregler på er vurderet på baggrund af denne relativt kortfattede og overfladiske analyse. Der er således ikke tale om en dækkende analyse af stedfæstelse i al lovgivning.

1.2. Rapportens indhold

Rapporten består af:

- Kapitel 1** Indledning.
- Kapitel 2** Sammenfatning af undersøgelsens resultater.
- Kapitel 3** Kort redegørelse for sammenhængen mellem retsregler og geografi.
- Kapitel 4** Redegørelse for fire lovtekniske metoder for stedfæstelse af retsregler.
- Kapitel 5** Den nærmere undersøgelse af omfanget og vurdering af anvendelsen af de enkelte lovtekniske metoder.
- Kapitel 6** Konklusion og evaluering af metode.

Undersøgelserne er dokumenteret i bilagene 1-3.

2. Sammenfatning af undersøgelsens resultater

Undersøgelsen er bygget op om de fire lovtekniske metoder, der kan anvendes til at stedfæste retlige bestemmelser i love og bekendtgørelser.²

- 1) Stedfæstelse med henvisning til fysiske objekter – dvs. en sproglig beskrivelse af placeringen i forhold til objekter i den fysiske virkelighed.
- 2) Stedfæstelse via kortbilag – dvs. en billedlig beskrivelse af placeringen i forhold til objekter i den fysiske virkelighed.
- 3) Stedfæstelse via positioner eller koordinater – dvs. en numerisk henvisning til en geografisk reference-ramme.
- 4) Stedfæstelse via henvisning til et geografisk register – dvs. en henvisning til et autoritativt registers geografiske objekter.

Undersøgelsens resultater med hensyn til omfanget af anvendelsen af de fire lovtekniske metoder kan sammenfattes i nedenstående tabel.

Tabel 1. *Estimat af omfanget af anvendelsen*

Stedfæstelse ved	Omfang
Henvisning til fysiske objekter	Omfanget kan ikke vurderes på baggrund af pilotprojektet
Stedfæstelse via kortbilag	På baggrund af pilotprojektet vurderes omfanget til flere hundrede love og bekendtgørelser
Stedfæstelse via positioner eller koordinater	På baggrund af pilotprojektet vurderes omfanget til flere hundrede love og bekendtgørelser
Stedfæstelse via henvisning til geografisk register	På baggrund af pilotprojektet vurderes omfanget til færre end 200 love og bekendtgørelser

Henvisning til fysiske objekter

Metoden med en sproglig beskrivelse af placeringen i forhold til objekter i den fysiske virkelighed anvendes formentlig i ganske betydeligt omfang. Det er ganske almindeligt, at der i natur, miljø- og planlovgivningen refereres til natur- og landskabselementer som skove, søer, vandløb, kyster, heder m.v. og til menneskeskabte fysiske objekter som veje, bygninger, broer, virksomheder m.v. Omfanget kan imidlertid ikke vurderes på baggrund af denne pilotundersøgelse.

Metoden vurderes kun som velegnet i den generelle arealregulering i de relativt få tilfælde, hvor man ønsker at styre eller regulere aktiviteter i relation til dynamiske naturforhold eller landskabselementer.³ Den er derimod mindre egnet, når regulering knyttes til fysiske forhold, der ikke er umiddelbart lette at identificere for borgerne. Her taler både retssikkerhedsmæssige og håndhævelsesmæssige hensyn afgørende for, at der vælges en anden lovgivningsteknik. Ressourcemæssige hensyn kan også tale for, at der vælges andre metoder til stedfæstelse af regulering vedrørende vanskeligt erkendelige fysiske forhold.

² Se for uddybning af metoderne Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 261.

³ Se også Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 16.

Der opstår let retlig usikkerhed, når retsregler, der er stedfæstet ved en abstrakt beskrivelse af forhold i den fysiske virkelighed, i praksis administreres på baggrund af myndighedernes mere eller mindre komplette datasæt, som det f.eks. kendes fra naturtypebeskyttelsen og beskyttelsen af sten- og jorddiger. Usikkerheden knytter sig til de datasæt, der er dannet administrativt med henblik på at få et digitalt overblik over, hvor bestemte forholds- og kompetencenormer i lovgivningen finder anvendelse – men vel at mærke forholds- og kompetencenormer, der i lovgivningen er knyttet til fysiske objekter. Den retlige usikkerhed kan begrænse mulighederne for at håndhæve de tilknyttede regler effektivt.⁴

Det problem, der opstår, når der administreres på baggrund af datasæt, der er dannet med henblik på at fastlægge, hvor bestemte forholds- og kompetencenormer i lovgivningen finder anvendelse, er ikke undersøgt. Omfanget vil kunne estimeres på baggrund af en nærmere gennemgang af datasættene på geodata-info.

Henvisning til kortbilag

Metoden med en anvendelse af kortbilag til loven bruges formentlig i flere hundrede love og bekendtgørelser, og brugen heraf er ofte problematisk. Det samlede indtryk er, at kortbilag anvendes meget uensartet.

Der er en del eksempler på, at lovgivningens kortbilag ikke er indlagt i Retsinformation. I et enkelt tilfælde er det også noteret, at der indgår et kortbilag i et lovforslag men ikke i den offentliggjorte lov, men det videre omfang heraf er ikke undersøgt.

Kortbilagene har generelt en meget dårlig kvalitet og lever oftest ikke op til helt basale kartografiske standarder. Kortene er også meget varierende i deres udformning inden for de enkelte ministerier og styrelser, og der synes ingen ensartet politik med hensyn til, om sammenlignelige regelsæt skal indeholde et kortbilag eller ej.

På en del af de kort, der indgår i lovgivningen, er der anført Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen, og man kan diskutere, om det er hensigtsmæssigt, at der indgår kort anført med copyright i den danske lovgivning. I en række tilfælde kan man også diskutere, om de kort, der ledsager retsregler er egentlig regelfastsættende eller blot illustrerende, og man kan overveje om illustrerende kort hører til i lovgivningen eller bedre udkommer i andre former – f.eks. vejledninger eller i forbindelse med generel information.

En enkelt bekendtgørelse skiller sig ud ved at være overordentlig omfangsrig, idet den indeholder mere end 929 kort, fylder 960 sider udskrevet og mere end 200 MB som fil. For brugere, der skal navigere i bekendtgørelsen må denne lovtekniske løsning anses for ganske ineffektiv.

Endelig kan det problematiseres, at de kortbilag, der indgår i lovgivningen, i praksis formentlig sjældent er dem, som myndighederne benytter i deres administration. Det er vores vurdering, at myndighederne i langt de fleste tilfælde har etableret parallelle, men *ikke* retligt autoritative, geografiske datasæt.⁵ Det kan svække retssikkerheden, og i nogle tilfælde formentlig også begrænse mulighederne for at håndhæve de tilknyttede regler.⁶ Problemets omfang er dog ikke videre undersøgt.

Brugen af positioner og koordinater

Henvisning til geografiske positioner eller koordinater anvendes i flere hundrede love og bekendtgørelser, men ofte mangler den basale angivelse af referencesystem og eventuel kortprojektion. Der bruges både refe-

⁴ Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 14.

⁵ Se for udvalgte datasæt analyserne i Lasse Baaner, Line Hvingel, Helle Tegner Anker: Regulering og kort, IFRO Rapport 240, afsnit 4.

⁶ Se også Lasse Baaner, Line Hvingel, Helle Tegner Anker (2015): Regulering og kort, IFRO Rapport 240, s. 32.

rencesystemerne ED50 og WGS84. Positionsangivelserne kan være illustreret med kort, og det må overvejes, om kortet i denne situation hører mere naturligt hjemme i vejledninger eller andet informationsmateriale.

Koordinater som geografisk reference for restriktioner på søterritoriet fungerer bedre, end de gør på land, på grund af de enkle polygoner der typisk skal afgrænses på søterritoriet. Stedfæstelse via koordinater er en meget pladskrævende form for stedfæstelse, når vi arbejder med landsdækkende regulering. En enkelt bekendtgørelse med kortkoordinater når således op på mere end 3.500 sider.

I forbindelse med brugen af koordinater direkte i lovgivningen er det tidligere blevet påpeget, at det er diskutabelt, om det er i fuld overensstemmelse med kundgørelseskravet i Grundlovens § 22.⁷ Problemet består i, at der for komplicerede afgrænsningers vedkommende kundgøres flere hundrede eller tusinde siders koordinater, som kun er læsbare og forståelige for borgeren ved en kompliceret konvertering til et grafisk format.

Henvisning til myndighedsregistre

Metoden med at henvise til myndighedernes geografiske registre vurderes anvendt i færre end 200 love og bekendtgørelser, til trods for de betydelige digitaliserings- og effektiviseringsfordele registerløsningen indebærer. Metoden stiller da også store krav til registerførelsen med hensyn til datakvalitet og dokumentationskrav,⁸ ligesom Grundlovens og lovtidendelovens kundgørelsesregler skal iagttages. Når lovgivningen indeholder henvisninger til styrelsernes egne og mindre retligt eller processuelt regulerede systemer, kan det let give anledning til fejl, der svækker retssikkerheden og mulighederne for effektiv håndhævelse.

⁷ Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 9.

⁸ Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 27.

3. Sammenhæng mellem retsregler og geografi

Pilotprojektet skal kort beskrive de fire forskellige måder, hvorpå retsregler stedfæstes i dansk lovgivning. I den forbindelse er det nødvendigt med en grundlæggende forståelse for sammenhængen mellem retsregler og geografi.⁹

Indholdet af alle retsregler har en geografisk komponent i form af det, der normalt beskrives som jurisdiktion; Dansk lovgivning gælder i Danmark, kommunalbestyrelsen har planlægningskompetence i kommunen osv.

Geodata er i INSPIRE-direktivet defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 2 som alle data, som rummer en direkte eller indirekte henvisning til et bestemt sted eller geografisk område.

Der er altså en nær sammenhæng mellem retsregler og geodata, og den spænder helt fra den brede jurisdiktion af dansk lovgivning til helt specifikke henvisninger til lokaliteter eller landskabselementer i enkelte retsregler.

Man opfatter traditionelt geodata som data med tre dimensioner eller bestående af tre elementer: sted, attribut, tid. Forbindelsen mellem elementerne i geodata og i arealbundne retsregler er tæt. I lovgivningen taler man om *Hvilke regler*, der gælder for *Hvem* (svarende til attributterne af geodata), *Hvornår* de gælder fra, eller *Hvor længe* de gælder (tidreferencen), samt *Hvor* de gælder (georeferencen), når der diskuteres regulering af eller indskrænkninger i borgernes dispositionsfrihed.

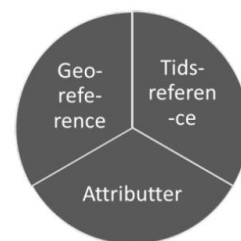
Illustreret ved et eksempel, så vil de tre dimensioner for geodata vedrørende beskyttede vandløb således skulle angive følgende forhold: en identifikation af vandløbet (sted), og så det forhold, at der er tale om et vandløb omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 med tilhørende regulering (attributten), samt tidspunktet for hvornår beskyttelsen er indtrådt (tid).

Indholdet af en retsregel vil derfor, i tilfældet af at det *gælder et sted*, kunne omsættes i en datamodel for geodata bestående af udpegningen/stedet, attributten (som skal forstås som en tilhørende forklaring/beskrivelse/her regulering) samt tiden (ikrafttrædelsestidspunktet eller en tidsbegrænsning).

Stedfæstelse af retsregler

Al stedfæstelse er relativ. Der findes ingen absolutte punkter, når man stedfæster et "objekt"; hvad enten det er et fysisk objekt eller en retlig bestemmelse, så sker det i forhold til andre objekter. Bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 28, om at forurenende stoffer ikke må udledes til vandløb, søer og hav, er således stedfæstet i forhold til beliggenheden af vandløb, søer og hav. Bestemmelsen i vejlovens § 62 om myndighedernes pligt til snerydning er tilsvarende stedfæstet i forhold til beliggenheden af offentlige veje.

Det er oplagt, at stedfæstelse er relativ, når man stedfæster retlige bestemmelser ved angivelse af deres anvendelse i forhold til fysiske objekter som f.eks. søer, vandløb, bygninger, veje m.v., men det gælder også i alle andre tilfælde. Stedfæster man således en retlig bestemmelse ved at markere flader, linjer eller punkter på et topografisk kort, så bliver bestemmelsen stedfæstet relativt i forhold til de øvrige objekter på kortet. Stedfæ-

⁹ Se også Lasse Baaner (2010): Geodata et nyt område for miljøretten. Tidsskrift for Kortlægning og Arealforvaltning, vol. 45, nr. 3.

ster man en retlig bestemmelse ved angivelse af koordinater, så bliver bestemmelsen stedfæstet relativt i forhold til det, der kaldes koordinatsystemets referenceramme.

Alle retlige bestemmelser er tilsvarende tidsmæssigt afgrænset. Retsregler har et ikrafttrædelsestidspunkt og i visse tilfælde også et angivet sluttidspunkt. I de fleste tilfælde vil retlige bestemmelser være gældende til de ophæves af en myndighed eller et organ, der har kompetence til det.

Alle retlige bestemmelser angår menneskers dispositioner i deres forskellige egenskaber af f.eks. borgere, virksomhedsejere, bestyrelsesmedlemmer, embedsmænd osv. Mennesker eksisterer fysisk i tid og rum, og ud fra det perspektiv findes der altså ikke retlige bestemmelser, der ikke er stedfæstede og gældende i nærmere angivne tidsrum.

Stedfæstelsen spiller imidlertid en større rolle i nogle retlige bestemmelser end andre. I forbindelse med retlige bestemmelser, der er generelle og f.eks. gælder overalt på landjorden eller overalt på havet, har stedfæstelsen naturligt nok kun meget lille betydning. I forbindelse med retlige bestemmelser, der kun gælder inden for afgrænsede områder, har stedfæstelsen derimod stor betydning. Stedfæstelsen af vandløbslovens krav om to meter bræmmer langs naturlige vandløb spiller således en betydelig rolle for bestemmelsens forståelse og anvendelse, mens forbuddet i miljøbeskyttelseslovens § 19 mod at forurene jord og undergrund ikke giver anledning til så mange stedfæstelsesproblematikker, idet jord og undergrund er til stede overalt på Danmarks landareal.

Der er således ikke nogen klar grænse mellem stedfæstede retsregler og ikke stedfæstede regler. Alligevel giver det mening at bruge betegnelsen stedfæstet lovgivning for retsregler, som indeholder et for retsreglen væsentligt og tidsmæssigt stabilt geografisk betinget kriterie for, hvor den finder anvendelse.

Forholdsnormer og kompetencenormer – styring og regulering

Alle retsregler kan beskrives som pligter – pligter til at gøre eller undlade noget bestemt eller respektere og efterkomme bestemte personers eller retlige organers, som f.eks. myndigheders, beslutninger. Alligevel kan det være nyttigt at sondre mellem forholdsnormer og kompetencenormer, hvor forholdsnormer beskriver, hvad der er tilladt og ikke tilladt, mens kompetencenormer distribuerer retlige organers, typisk myndigheders, kompetence til at fastsætte, hvad der er eller skal være gældende ret i givne situationer.

Tager vi igen bestemmelsen i miljøbeskyttelsesloven om at udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer og hav er forbudt uden tilladelse, så er det en forholdsnorm, mens bestemmelsen samme sted, om at tilladelser behandles og gives af den pågældende kommunalbestyrelse, er en kompetencenorm.

Begreberne har sammenhæng med sondringen mellem styring og regulering, hvor regulering er retlige bestemmelser i form af forholdsnormer rettet mod borgerne – forbud, påbud, tilladelseskrav, anmeldeskrav m.v. – mens styring dækker over retlige bestemmelser, der er rettet mod myndighedernes drift og udnyttelsen af deres retlige kompetence.

Indgreb i borgernes gøren og laden skal have hjemmel i lov. Det følger af det forvaltningsretlige legalitetsprincip. Som en del af princippet er det almindeligt antaget, at jo mere intensivt en regulering griber ind i borgernes frihed og rettigheder, jo tydeligere skal hjemlen til indgrebet være. Straf og opkrævning af penge fra borgerne kræver således tydelig og udtrykkelig hjemmel i lov, mens f.eks. fastsættelse af procedureregler for behandling af borgernes anliggender ikke kræver den samme tydelige hjemmel. Blandt andet er det på den

baggrund almindeligt antaget, at der ikke er behov for at stille de samme krav om præcision og entydighed i styringsbestemmelser som i reguleringsbestemmelser.¹⁰

Ligesom upræcise sproglige formuleringer kan medvirke til at svække håndhævelsen af en retlig regulering, så kan kvaliteten af de geografiske referencer, som f.eks. kvaliteten af de kort der indgår i lovgivningen, også svække håndhævelsesmulighederne. Uklare eller mangelfulde kortbilag vil altså svække en lovgivning, der i øvrigt sprogligt lever op til den klarhed, som normalt kræver for en sikker udformning af retsregler.

Retsregler og kundgørelse

Lovgivning skal offentliggøres, eller kundgøres, som det hedder i Grundlovens § 22. Offentliggørelsen tjener principielt til, at alle, der er underlagt lovgivningens regler, kan finde de retsregler, de er underlagt. I realiteten tjener kundgørelsen dog først og fremmest professionelles brugeres behov for entydighed med hensyn til, hvilke retsregler givne forhold i tid og sted skal bedømmes efter.

Der er ikke i Grundloven eller [lovtidendeloven](#) krav til lovgivningens form eller krav til kundgørelsesmetode. Den er imidlertid indirekte fastlagt i [bekendtgørelsen om Lovtidende i elektronisk form](#), der fastslår Lex Dania som det system, der skal håndtere dokumenterne i lovgivningsprocessen og udgivelsen af dem på Retsinformation. Anvendelsen af retsinformation sikrer på den måde fuld identitet imellem den lovgivning, som lovgivningsmagten vedtager, og den lovgivning, der efterfølgende offentliggøres som gældende.

Kundgørelseskravet gælder ifølge lovtidendeloven kun for retsregler i form af love og ministerielle bekendtgørelser – altså national lovgivning. Kommunale og andre lokale myndigheders retsregler skal i udgangspunktet ikke kundgøres.

Kundgørelsesreglerne er senest bragt i spil i forbindelse med havplanloven. Havplaner er med havplanloven fastsat til at komme i form af bekendtgørelser, og oprindeligt var de tænkt som almindelige bekendtgørelser. Efter en ændring af lovens § 13 kan de nu undtages fra kundgørelse i Lovtidende. Forarbejderne til lovændringen, [Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning og lov om maritim fysisk planlægning](#) indeholder i øvrigt i pkt. 2.8 en kort og oplysende gennemgang af grundlovens og lovtidendelovens kundgørelseskrav, men de diskuterer eller begrundet dog ikke nødvendigheden af, at havplanerne udkommer som bekendtgørelser.

¹⁰ Se også Stedfæstet lovgivning - Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 27 og Regulering og kort, s. 19.

4. Stedfæstelse af retsregler – fire lovtekniske metoder

Projektet skal kort beskrive de forskellige måder den geografiske stedfæstelse indarbejdes i retsregler i den danske lovgivning.

Når myndigheder skal stedfæste en retsregel, så kan det grundlæggende kun ske på fire måder: Stedfæstelse ved en sproglig beskrivelse af placeringen i forhold til objekter i den fysiske virkelighed. Stedfæstelse ved en billedlig placering i forhold til objekter i den fysiske virkelighed på et kort. Stedfæstelse ved en numerisk placering i forhold til geografiske positioner eller referencenet. Stedfæstelse ved henvisning til et offentligt geografisk register.¹¹

Figur 1. Illustration af relationen mellem retsregler og den fysiske virkelighed

Når en retsregel knyttes til et offentligt register, gøres registeret retligt autoritativt.¹² Det er i vidt omfang tilfældet med de kendte registre som f.eks. *matriklen* og *tingbogen*, men finder også i et vist omfang sted i forbindelse med f.eks. *MiljøGIS* og *Internet Markkort*. Således er der flere af landbrugsstyrelsens tilskudsordninger, der anvender Internet Markkort som retligt autoritativt register.

Tabel 2. Oversigt over relationen mellem lovgivning og geografi. De fire lovtekniske løsninger.

Stedfæstelse ved	Eksempel
Stedfæstelse ved henvisning til fysiske objekter	Efter § 16 i <u>naturbeskyttelsesloven</u> må der ikke placeres bebyggelse m.v. inden for en afstand af 150 m fra søer på 3 ha eller derover.
Stedfæstelse via kortbilag	Efter § 2 i <u>landsplandirektiv for højspændingsstation ved Søndervig</u> gælder direktivet for et område som vist på kortbilaget til direktivet.
Stedfæstelse via positioner eller koordinater	Efter § 2 i <u>loven om beskyttelse af gravfreden ved vraget af M/S Estonia</u> er dykning og anden undervandsvirksomhed forbudt i et område afgrænset af følgende positioner: 1) 59' 23,500'N, 21'40,000'E. 2) 59' 23,500'N, 21'42,000'E. 3) 59' 22,500'N, 21'42,000'E. 4) 59' 22,500'N, 21'40,000'E.
Stedfæstelse via henvisning til geografisk register	Efter <u>landbrugslovens</u> § 2 er ejendomme, noteret som en landbrugsejendom i matriklen, omfattet af reglerne i landbrugsloven.

¹¹ Stedfæstet lovgivning – Retlige rammer, lovtekniske løsninger, administration og offentlighed, s. 15 ff.

¹² Se herom: Lasse Baaner (2013): Autoritative geografiske grunddata på miljøområdet, Geoforum perspektiv nr. 23.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der også er offentlige registre og geografiske datasæt, som viser myndighedernes registreringer af bestemte forhold – fysiske som retlige – men uden at have et direkte op-hæng i lovgivningen. Der er altså ikke nogen formel reference mellem lovgivning og datasæt, også selv om den slags data ofte bruges til at beskrive retlige bindinger m.v.

Hvis stedsfæstelsen ikke skal ske direkte i lovgivningen, kan lovgiver delegere stedsfæstelsen til en administrativ myndighed. Det er tilfældet, når loven bemyndiger myndigheder til at udpege eller afgrænse de områder, hvor bestemte retsregler skal finde anvendelse. Udpegning af beskyttede vandløb i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 er et eksempel herpå. Afgrænsningen sker så typisk ved, at myndigheden etablerer et eget kortgrundlag, register eller GIS. Kompetencen til at stedsfæste retsregler kan også delegeres til kommunerne, som det i vidt omfang sker inden for plan-, forsynings- og vejlovgivningen. De kommunalt stedsfæstede retsregler kan så igen samles i fælles eller statslige registre, som f.eks. Danmarks Miljøportal eller den Centrale Vej- og stiFortegnelse (CVF).

Der er ikke samlede opgørelser af, i hvilket omfang de forskellige måder finder anvendelse, og hvilke fordele og ulemper der er forbundet med de forskellige referencemåder. I det følgende gives en vurdering af anvendelsesomfanget samt nogle kortfattede vurderinger af anvendelsen af de enkelte referenceformer på baggrund af undersøgelsens gennemgang af de mange love og bekendtgørelser.

5. Undersøgelse af omfanget af stedfæstede retsregler

5.1. Tilknytning af retsregler til fysiske objekter

En af de mest almindelige måder at stedfæste regulering på er at knytte reguleringen til fysiske objekter. Det kan være landskabselementer som kyster, søer, vandløb, planter eller levesteder, kulturspor, eller tekniske anlæg som veje og bygninger. Det kan også være menneskeskabte fysiske objekter som sømærker, fikspunkter og skelpæle.

Omfanget af regler knyttet til fysiske objekter i offentlige datasæt

Omfanget af regler, som er knyttet til fysiske objekter, er umådeligt stort. Det vil derfor i praksis ikke være muligt at lave en særskilt liste på baggrund af søgninger i Retsinformation.

Når der i den praktiske administration er opstået et behov for overblik over de stedfæstede reglers anvendelse, er der i mange tilfælde etableret et register over de fysiske objekter, som reglerne knytter sig til. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering vedligeholder oversigten geodata-info.dk. Geodata-Info samler metadata for store dele af myndighedernes geografiske data. Det er imidlertid ikke på baggrund af metadata for datasættene muligt at afgøre i hvilket omfang, datasættene angår fysiske objekter, der i lovgivningen også anvendes til at stedfæste retsregler.

Datasættene på Geodata-info fordeler sig overvejende i fire kategorier:

For det første er der en lang række datasæt, som er dannet i forbindelse med en lovgivningsmæssig eller administrativ inddeling af landet i forskellige retlige kategorier. Det er f.eks. data over Natura 2000-områder, zoneinddeling, inddelingen af vandmiljøet i vandområder, fredninger, nødområder for skibe m.v. Disse data knytter sig til lovgivningens geografiske afgrænsninger, men størstedelen af dem er ikke retligt autoritative.

For det andet er der en lang række datasæt, som er genereret i forbindelse med udstedelse og/eller efterfølgende registrering af tilladelser, godkendelser, ekspropriationer m.v. Det er f.eks. data over klaptilladelser, udledningstilladelser, vejanlæg m.v.

For det tredje er der en række datasæt, som i hovedsagen er dannet på baggrund af beregninger, datamodeller og/eller matematiske modeller. Det omfatter f.eks. højde- og afstrømningsmodeller, klimamodeller og naturindikationskort.

For det fjerde er der en række datasæt, der er genereret i forbindelse med myndighedernes kortlægning af den fysiske virkelighed. Det er primært topografiske data og data indsamlet i forbindelse med natur- og miljøovervågning, besigtigelser m.v. En del af disse datasæt relaterer sig naturligt til administration af den pågældende sektorlovgivning, men er ikke knyttet til konkrete forbudsbestemmelser.

Endelig er der på Geodata-info enkelte datasæt, der er dannet med henblik på at fastlægge, hvor bestemte forholds- og kompetencenormer i lovgivningen finder anvendelse – men vel at mærke forholds- og kompetencenormer, der i lovgivningen er knyttet til fysiske objekter. Det gælder f.eks. for beskyttede naturtyper (dog undtaget vandløb), skovbyggelinjer, søbeskyttelseslinjer, beskyttede sten- og jorddiger m.v. Dette er typisk datasæt, der af myndighederne anføres som "vejledende", idet det jo er lovens abstrakte beskrivelse og ikke de pågældende geografiske data, der stedfæster retsreglerne.

Der er ikke foretaget nogen opgørelse af, hvor mange datasæt af de 625 datasæt på Geodata-info, der falder inden for hver af de fire kategorier.

Kort vurdering anvendelsen af henvisning til fysiske objekter

Metoden med henvisning til fysiske objekter er velegnet i de tilfælde, hvor man ønsker at styre eller regulere aktiviteter i relation til dynamiske naturforhold eller landskabselementer, som f.eks. bestemte plantearter eller mæandrerende vandløb, eller hvor man ønsker at knytte en regulering til fysiske forhold, der endnu ikke er entydigt kortlagte, som f.eks. private veje eller skove.

Metoden har imidlertid vist sig mindre egnet, når regulering knyttes til fysiske forhold, der ikke er umiddelbart lette at identificere for borgerne. Her taler retssikkerhedsmæssige hensyn afgørende for, at der vælges en anden lovgivningsteknik. Ressourcemæssige hensyn kan også tale for, at der vælges andre metoder til stedfæstelse af regulering vedrørende vanskeligt erkendelige fysiske forhold.

Der opstår let retlig usikkerhed, når retsregler, der er stedfæstet ved en abstrakt beskrivelse af forhold i den fysiske virkelighed, i praksis administreres på baggrund af myndighedernes mere eller mindre komplette datasæt.¹³ Det kendes fra naturtypebeskyttelsen og beskyttelsen af sten- og jorddiger. Usikkerheden knytter sig til de datasæt, der er dannet med henblik på at fastlægge, hvor bestemte forholds- og kompetencenormer i lovgivningen finder anvendelse – men vel at mærke forholds- og kompetencenormer, der i lovgivningen er knyttet til fysiske objekter.

5.2. Stedfæstelse af retsregler ved hjælp af kortbilag til lovgivningen

Kort er et velegnet medie til at formidle information om den rumlige fysiske virkelighed. Stedfæstelsen ved hjælp af kort kan ske både direkte i lovgivningen, i bekendtgørelser og i afledt regulering, som det f.eks. er tilfældet med fredninger efter naturbeskyttelsesloven og lokalplaner efter planloven.

Kortlægning på papir eller i form af digitale billeder i fast format er velegnede, hvor der ønskes en individuel afgrænsning af områder fra 100 m² til 25.000 m² i forhold til bestemte og synlige grænser i landskabet. Når kort i det målestoksforhold skal fortolkes og overføres til den fysiske virkelighed, kan man let afgøre, om den administrative grænse, som reguleringen udgør, følger en fysisk grænse som en vej, et levende hegn, et vandløb eller et dige.

Kort i fast format er ikke hensigtsmæssige, hvor de retlige grænser, som kortet fastlægger, ikke følger fysiske landskabselementer, idet fortolkningen af kortet herved bliver ganske vanskelig.

Kortene er heller ikke velegnede til generel landsdækkende regulering. Det skyldes, at der ikke meningsfuldt kan arbejdes i et målestoksforhold, der både giver en relativt præcis afgrænsning i den skala, som man normalt udnytter fast ejendom på (meter-skala), og samtidigt giver det nationale overblik, der kan opfylde det nationale demokratiske behov hos regering og folketing (kilometer-skala), herunder udstilles/vises i Retsinformation.

Kort i fast format er heller ikke velegnede i relation til digital forvaltning, da de kræver en digitalisering, hvis de skal anvendes i et GIS. Ved digitaliseringen sker der en transformation af kortet til et datasæt, der kan arbejdes med digitalt, men som ikke besidder det analoge korts retlige autoritet.

Omfanget af retsregler knyttet til kort i lovgivningen

Der er ved søgning på ordet "kortbilag" identificeret 114 love og bekendtgørelser, der indeholder et kortbilag eller en henvisning til et kortbilag. I en stor del af de 114 love og bekendtgørelser henvises der dog til et kort-

¹³ Se også Lasse Baaner, Helle Tegner Anker, Line Hvingel (2016): Nye perspektiver på dansk areallovgivning – om geodata og digitalisering, Nordisk Administrativt Tidsskrift nr. 3/2016, s. 88.

bilag, uden at loven eller bekendtgørelsen rent faktisk indeholder et kortbilag – formentlig på grund af fejl ved indlæggelsen i Retsinformation. I enkelte tilfælde er kortbilag nævnt i bekendtgørelsens officielle noter, uden at det indgår som bilag til loven, eller der henvises til det i lovens tekst.

Det er navnlig inden for Miljø- og Fødevarerministeriets område, at kortbilag indgår som en del af lovgivningen, men også Erhvervsministeriet samt Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har lovgivning, hvor kortbilag indgår.

Der er i forbindelse med de øvrige undersøgelser og generelt kendskab til lovgivningen identificeret en del love ud over de 114, hvor kort indgår som bilag, men hvor bilaget ikke er benævnt "Kortbilag". Det drejer sig f.eks. om en række anlægslove og landsplandirektiver. På den baggrund er det vores vurdering, at undersøgelsen ikke er dækkende, og at der er kort tilknyttet love og bekendtgørelser i væsentligt større omfang, end der er identificeret i dette pilotprojekt.

En liste over de identificerede love og bekendtgørelser og enkelte bemærkninger hertil er vedlagt som bilag 1.

Kort vurdering af anvendelsen af kort i lovgivningen

Det samlede indtryk af undersøgelsen er, at kortbilag anvendes meget uensartet i den danske lovgivning.

Flertallet af de retsakter, der indeholder kortbilag, indeholder kortbilag af meget dårlig kvalitet. For eksempel lever mange af kortene ikke op til en eller flere af de helt basale kartografiske standarder, som f.eks. nordpil, signaturforklaring og målestok. Eksempelvis mangler kortbilaget til [bekendtgørelse nr. 868 af 27/06/2016 om Nationalpark Mols Bjerge](#) en nordpil til trods for, at det ikke er orienteret med nord opad. Enkelte kort anfører målestoksforhold, men anvender helt atypiske målestoksforhold – f.eks. anvender [bekendtgørelse nr. 610 af 13/05/2017 om Arreskov Sø Vildtreservat](#) målestoksforholdet 1:13.960.

Der ses også flere eksempler på, at kortet helt mangler, se eksempelvis [bekendtgørelse nr. 123 af 26/01/2017 af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken](#), hvor kortbilaget fra lovens vedtagelse ikke er indlagt på Retsinformation med den oprindelige lov fra 1988, [lov 111 af 12/03/1988 om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken](#), men er kommet med på Retsinformation fra 2004-lovbekendtgørelsen, [bekendtgørelse nr. 885 af 18/08/2004 af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken](#).

Kortene er generelt meget varierende i deres udformning – også inden for de enkelte ministerier og styrelser. Der er tydeligvis ingen standard, man støtter sig til. Således er de tre af de fire kort til nationalparkbekendtgørelserne udarbejdet helt forskelligt. Det drejer sig om [bekendtgørelse nr. 868 af 27/06/2016 om Nationalpark Mols Bjerge](#), [bekendtgørelse nr. 71 af 29/01/2018 om Nationalpark Kongernes Nordsjælland](#) og [bekendtgørelse nr. 866 af 27/06/2016 om Nationalpark Thy](#). Det samme gælder de mange reservat- og fredningsbekendtgørelser.

Der er heller ikke en ensartet politik med hensyn til, om sammenlignelige regelsæt skal indeholde et kortbilag eller ej. De fleste anlægslove for motorveje, jernbaner m.v. er tilknyttet et kortbilag, eksempelvis [lov nr. 526 af 29/04/2015 om anlæg af motorvej syd om Regstrup](#). Der er dog også flere eksempler på, at der ikke er tilknyttet kortbilag til anlægslove, som f.eks. [lov nr. 344 af 06/05/2009 om anlæg af motorvej mellem Funder og Låsby](#).

I en række tilfælde kan man diskutere, om de kort, der ledsager retsregler, er mere illustrerende end egentlig regelfastsættende. Det er f.eks. oplagt, at kortet i [bekendtgørelse nr. 971 af 07/08/2017 om etablering af lokale naturråd](#), udelukkende tjener informationsformål og ikke formår at stedfæste retsreglerne i bekendtgørelsen. I andre tilfælde kan man være i tvivl – det kan således diskuteres, hvilket geografisk kort eller datasæt, der skal lægges til grund, når strandbeskyttelseslinjen fastlægges i [bekendtgørelse nr. 568 af 02/07/2002 om](#)

ikrafttræden for Århus Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven.

Det er ikke undersøgt, i hvilket omfang der er korrespondance med hensyn til kortbilag i det fremsatte lovforslag og den vedtagne tekst. I et enkelt tilfælde er det dog noteret, at der indgår et kortbilag i lovforslaget men ikke i den offentliggjorte lov. Det drejer sig om lov nr. 344 af 06/05/2009 om anlæg af motorvej mellem Funder og Låsby. I et andet tilfælde er det noteret, at et kortbilag er kommet med i hovedloven, uanset at ændringsloven, lov nr. 439 af 01/06/1994 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse, ikke indeholder noget kortbilag, som den er indlagt i Retsinformation.

På en del af de kort, der indgår i lovgivningen, er der anført Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen, f.eks. kortet i bekendtgørelse nr. 1678 af 20/11/2006 om fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord. Man kan diskutere, om det er hensigtsmæssigt, at der indgår kort anført med copyright i den danske lovgivning. På en del ældre fredningskort er der påført "kun til tjenestelig brug".

En enkelt bekendtgørelse skiller sig ud ved at være overordentlig omfangsrig. Den nye bekendtgørelse nr. 1596 af 06/12/2018 om internationale naturbeskyttelsesområder m.v. har mere end 929 kort vedhæftet i bilag. Den fylder 960 sider udskrevet og mere end 200 MB som fil. Den kan kræve 5-10 minutter at indlæse på en normal internetforbindelse. Det er heller ikke særligt effektivt, når man som bruger skal navigere i så store dokumenter.

Afslutningsvist skal det pointeres, at de kortbilag, der indgår i lovgivningen, i praksis ikke er dem, som myndighederne benytter i deres administration. Det er vores vurdering, at myndighederne i langt de fleste tilfælde har etableret parallelle, men ikke retligt autoritative, geografiske datasæt. Myndighederne har således formentlig digitale kortgrundlag for langt hovedparten af den lovgivning, som er identificeret i nærværende undersøgelse.

5.3. Anvendelse af positioner og koordinater

Stedfæstelse af retsregler ved positioner eller koordinater er almindelig anvendt i forbindelse med restriktioner på søterritoriet. Det hænger naturligvis sammen med, at navigation på søterritoriet overvejende sker på baggrund af positioner. Positioner bruges imidlertid også til stedfæstelse af restriktioner på land.

Positioner henfører til bestemte referencesystemer, der defineres af et sæt geometriske og geofysiske konstanter og modeller, der beskriver Jordens form og dens dynamik. Realiseringen af et referencesystem, dvs. tilknytningen af positionerne til den fysiske jord via indmåling af fikspunkter, kaldes referencerammen. Der findes mange realiseringer af de forskellige referencerammer, idet de opdateres løbende for at afspejle ændringerne af jordkloden og kontinenternes drift. Korrekt angivelse af en referenceramme forudsætter derfor et givent tidspunkt for realiseringen, det der kaldes en tilknyttet epoke.

Det globale referencesystem World Geodetic System 1984, forkortet WGS84, er i dag vidt udbredt og bruges bl.a. i smartphones og bilnavigation. Der findes flere realiseringer af WGS84 globalt, idet de udarbejdes og opdateres løbende for at afspejle ændringerne af jordkloden og kontinenternes drift. Korrekt angivelse af WGS84 indebærer derfor også angivelse af den tilknyttede epoke. Til nøjagtig opmåling og positionering i Europa anvendes European Terrestrial Reference System 1989, forkortet ETRS89. ETRS89 er i modsætning til WGS84 realiseret direkte i Danmark gennem fysiske målinger. Realiseringen af ETRS89 fastlægges af organisationen EUREF. Inden etableringen af ETRS89 var European Datum 1950, forkortet ED50, det mest anvendte referencesystem i Europa til geodætiske formål.

Når man fremstiller kort, har man yderligere brug for en projektion til at overføre den tredimensionelle jord til det todimensionelle kort. I Danmark bruges som altovervejende hovedregel projektionen Universal Transverse Mercator, forkortet UTM. UTM-systemet er opdelt i en række zoner, hvor det meste af Danmark er beliggende i zone 32 Nord, forkortet UTM32N. Selv om hele Sjælland ikke ligger inden for UTM32N, strækkes zone 32 normalt ud til at dække Sjælland, således at kun Bornholm angives med reference til zone 33. Sammenhængen mellem referencesystem og projektion betyder, at man ved angivelse af UTM-koordinater også skal angive, hvilket referencesystem, som f.eks. ETRS89 eller ED50, UTM-projektionen bygger på. Ellers kan punktet, man angiver, ikke stedfæstes entydigt.

Når man angiver en position for et punkt på jorden i et givent referencesystem, kan punktet kun læses eller genfindes ved anvendelse af samme system. Bruger man ikke det rigtige referencesystem, får man forkerte positioner og afstandsangivelser. Positioner i henhold til den aktuelle realisering af WGS84 og ETRS89 afviger næsten 1 meter, hvorimod afvigelsen mellem ED50 og WGS84 kan være over 100 meter i Danmark. Så længe koordinaternes referenceramme og realisering er kendt, er det intet problem at sammenstille koordinater fra forskellig oprindelse, idet der udgives og vedligeholdes transformationer mellem de forskellige referencesystemer. Koordinatomregningssystemet PROJ er det mest anvendte på internationalt niveau, hvor også danske koordinatsystemer er tilgængelige.

Referencesystem og projektion kan angives ved en fællesbetegnelse. I European Petroleum Survey Groups standarder dækker referencen EPSG 25832 således over, at den anvendte projektion er UTM32N med referencesystemet ETRS89.

Det er altid væsentligt at angive hvilket referencesystem og hvilken projektion, der er benyttet, når der er tale om kort-koordinater. Det gælder særligt, hvor der er strenge krav til nøjagtighed, og hvor forskellene mellem systemerne således er betydelige.

Omfanget af regler i lovgivningen stedfæstet ved angivelse af positioner/koordinater

I denne undersøgelse er identificeret 51 love og bekendtgørelser, der anvender positioner til stedfæstelse af retsregler. Der er søgt på retsinformation på ordene "WGS", "ED50" m.v. Resultaterne er vedlagt som bilag 3. Det må forventes, at de foretagne søgninger kun afdækker en lille del af den lovgivning, der er stedfæstet ved hjælp af positioner, idet en del regulering formentlig hverken angives ved referencesystem, datum eller koordinatsystem og således ikke er med blandt resultaterne.

Den største gruppe udgøres af frednings- og reservatbekendtgørelser under Miljø- og Fødevareministeriet, men både Udenrigsministeriet, Erhvervsministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Kulturministeriet har bekendtgørelser på listen.

Kort vurdering af anvendelsen af positioner/koordinater

Der er generelt ikke nogen konsistent angivelse af referencesystem i de danske love og bekendtgørelser. Der bruges både ED50 og WGS84, men ofte mangler oplysningerne helt. Der, hvor referencesystemet er angivet, er det oftest WGS84, men der er også eksempler på anvendelse af ED50. Således anvender den nye [bekendtgørelse nr. 1069 af 21/08/2018 af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild datum ED50](#).

Nogle gange, som f.eks. i [bekendtgørelse nr. 950 af 27/06/2016 om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmateriale](#), anvendes alene positioner til stedfæstelse. Andre gange er positionerne suppleret med kort. Endelig kan positionsangivelserne også være illustreret med kort. Det er f.eks. tilfældet i [bekendtgørelse nr. 135 af 04/03/2005 om forbud mod sejlad, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvan-](#)

de, hvor det geografiske område, der afgrænses med positioner, er illustreret med flere kort i bekendtgørelsens bilag.

Koordinater som geografisk reference for restriktioner på søterritoriet fungerer bedre end på land på grund af de enkle polygoner, der typisk skal afgrænses på søterritoriet. Stedfæstelse via koordinater er en meget pladskrævende form for stedfæstelse, når vi arbejder med landsdækkende regulering. Vandplanbekendtgørelserne, [bekendtgørelse nr. 833 af 27/06/2016 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter](#) og [bekendtgørelse nr. 1522 af 15/12/2017 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomsterholder](#), er på henholdsvis godt 200 og 500 sider, mens [bekendtgørelse 217 af 28/02/2018 om afgrænsning af oplande til nitrutfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder](#) er på mere end 3.500 sider.

I forbindelse med brugen af koordinater direkte i lovgivningen er det tidligere blevet påpeget, at det er diskutabelt, om det er i fuld overensstemmelse med kundgørelseskravet i Grundlovens § 22. Problemet består i, at der for komplicerede afgrænsningers vedkommende kundgøres flere hundrede eller tusinde siders koordinater, som kun er læsbare og forståelige for borgeren ved en kompliceret konvertering til et grafisk format.

5.4. Henvisning til myndighedsregistre

Geografiske informationssystemer, forkortet GIS, består i sin grundform af en database, dvs. et register eller en samling tabeller, hvoraf en del af de registrerede oplysninger angår de øvrige oplysningernes stedfæstelse. Nogle registre, som f.eks. *adresseregisteret*, *tingbogen* og *matriklen*, er etableret ved lov og reguleret i detaljer, andre registre som f.eks. *Fund og Fortidsminder* eller *Internet Markkort* er relativt uregulerede og etableret på myndighedens eget initiativ som et led i myndighedens almindelige opgavevaretagelse.

Når data i registeret gøres retligt bindende via lovgivningen, kan man tale om, at registeret er retligt autoritativt. Matriklen og tingbogen er de klassiske store retligt autoritative registre. De er i udgangspunktet skabt til at holde styr på privatretlige pligter og rettigheder, men har på grund af deres sikre håndtering af data og centrale placering i det retlige system gennem tiden også været brugt til offentligretlige registreringer. Et af de senest etablerede retligt autoritative geografiske registre er det nye autoritative adresseregister.

De retligt autoritative registre kræver typisk en gennemtænkt processuel retlig regulering, der tager retssikkerhedsmæssige hensyn og er i stand til at støtte opfyldelsen af de forvaltningsretlige regler, når de indgår i en delvis digital sagsbehandling.

Omfanget af regler, der stedfæstes ved henvisning til offentlige registre

Som en del af pilotprojektet er der søgt på Retsinformation efter lovgivning, der stedfæster retsregler ved henvisning til følgende registre:

- Danmarks Arealinformation under Miljøportalen
- Internet Markkort under Landbrugsstyrelsen
- Plandata.dk under Erhvervsstyrelsen
- MiljøGIS under Miljøstyrelsen
- Matriklen under Geodatastyrelsen
- Bygnings- og Boligregisteret under Udviklings og Forenklingsstyrelsen
- Fund og Fortidsminder under Slots- og Kulturstyrelsen

Resultaterne er vedlagt i bilag 3.

Undersøgelsen viser, at der er en del lovgivning, der knytter retsregler til matriklen som geografisk register, herunder en betydelig del af lovgivningen, der knytter retsregler til enkelte matrikler i matriklen. I alt er der

identificeret 32 love og bekendtgørelser, der på den ene eller anden måde knytter retsregler til noteringer i matriklen eller bruger matriklens afgrænsning til fastlæggelse af de enkelte regelsæts ejendomsbegreb.

Der er identificeret 132 love og bekendtgørelser, der bruger enkelte matrikelnumre i deres stedfæstelse af retsregler. Den liste præges navnlig af 52 love og bekendtgørelser under indenrigsministeriet om landets administrative inddeling samt 70 frednings- og reservatbekendtgørelser under Miljø- og Fødevareministeriet.

Enkelte regler i lovgivningen er knyttet til Internet Markkort og MiljøGIS. Internet Markkort bruges således som retligt autoritativt register i 12 bekendtgørelser vedrørende tilskudsordninger under Landbrugsstyrelsen. MiljøGIS bruges som retligt autoritativt register i en enkelt bekendtgørelse vedrørende tilskud administreret af Miljøstyrelsen og i fem bekendtgørelser, der implementerer vandområdeplanlægningen i medfør af vandplanloven.

Der er kun fundet 13 love og bekendtgørelser, hvor BBR bruges til at stedfæste dele af reguleringen, og der er ikke fundet nogen lovgivning, der stedfæster retsregler med en direkte henvisning til Plandata.dk, Fund og Fortidsminder eller Danmarks Arealinformation som geografisk reference for retsregler.

Kort vurdering af anvendelsen af registerhenvisninger

Matriklen indgår i mange tilfælde som et delelement i fastlæggelsen af de enkelte regelsæts ejendomsbegreb, og der synes at være et vist potentiale i harmonisering af ejendomsbegrebet i flere af regelsættene. Det vil dog kræve nærmere analyser af de enkelte regelsæt at afklare, om det er tilfældet. Nogle gange er anvendelsen af den enkelte matrikel frem for en anden ejendomsreference muligvis også mindre velovervejet. I § 36, stk. 8 i bekendtgørelse nr. 1408 af 30/11/2018 om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr m.v. anvendes matriklen eksempelvis til at afgrænse det geografiske område, hvor der skal foretages foranstaltninger til beskyttelse mod skadedyr.

Når styrelserne henviser til egne og mindre retligt eller processuelt regulerede systemer, så kan det give anledning til fejl. I tre bekendtgørelser knyttet til implementering af vandrammedirektivets og vandplanlovens bestemmelser, bekendtgørelse nr. 839 af 22/06/2018 om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, bekendtgørelse nr. 216 af 28/02/2018 om afgrænsning af kystvandoplande og bekendtgørelse nr. 217 af 28/02/2018 om afgrænsning af oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, afgrænses visse områder ved koordinater. Bekendtgørelserne indeholder imidlertid også en frase om, at koordinaterne "illustreres visuelt i en digital kortudgave på MiljøGIS på Miljø- og Fødevareministeriets hjemmeside, <http://miljoegis.mim.dk>". Det er dog ikke tilfældet – den angivne internetadresse leder ganske vist til et GIS kaldet MiljøGIS, men koordinaterne fra bekendtgørelserne er ikke omsat til illustrerende kort, som anført i bekendtgørelsernes § 1.

Ud fra et digitaliseringsperspektiv synes det uhensigtsmæssigt med 52 love og bekendtgørelser under indenrigsministeriet, der afgrænser landets administrative inddeling på baggrund af husnumre, vejnavne, matrikler m.v. Tilsvarende for de 70 frednings- og reservatbekendtgørelser under Miljø- og Fødevareministeriet, der sammen med individuelle matrikelnumre også i vidt omfang bruger positioner, landkendinge og kort af dårlig kvalitet i deres geografiske afgrænsninger.

6. Konklusion og evaluering af metode

I pilotprojektet er først opstillet en model for tilknytning af retsregler til geografiske referencer. På den baggrund er de fire forskellige lovtekniske metoder til at stedfæste retsregler kort forklaret og behandlet. Dernæst er der foretaget en række undersøgelser med henblik på at foreslå omfanget af anvendelsen af de fire metoder. Undersøgelserne er foretaget ved fritekstsøgning på få søgeord på Retsinformation. I forbindelse med undersøgelsen har de identificerede love og bekendtgørelser også kun været overfladisk gennemlæst, og enkelte love og bekendtgørelser kan derfor være fejlkategoriseret.

Der er dermed ingen garanti for, at undersøgelsen giver et dækkende billede af det samlede omfang af de forskellige former for stedfæstelse i lovgivningen, og forfatterens vurdering er behæftet med relativ stor usikkerhed. Yderligere søgninger på Retsinformation vil kunne forbedre resultatet, men selv med yderligere undersøgelser vil det være vanskeligt at lave en sikker opgørelse af omfanget af anvendelsen af de forskellige lovtekniske metoder.

Vurderingen af de forskellige metoder er generelle og kortfattede og ikke udtryk for en dybere juridisk analyse af de beskrevne problemer eller forhold. Yderligere analyser af Grundlovens og lovtidendelovens krav til kundgørelse og betingelserne for at fravige disse samt kriterier for identifikation af registre og objekttyper, der er egnede til at indgå i en ny eller tilpasset stedfæstet regulering, vil kunne styrke beslutningsgrundlaget vedrørende stedfæstelse i retsregler.

Bilag 1. Undersøgelse af brugen af kortbilag i lovgivningen

Undersøgelsen er gennemført ved søgning på Retsinformation den 22. november 2018. Der er fundet 9 love og 118 bekendtgørelser. Heraf er de gældende love og bekendtgørelser efterfølgende gennemgået, således at kun de retsakter, der rent faktisk indeholder kort eller henviser til et kortbilag, er medtaget.

Hvor søgeresultaterne både indeholdt hovedloven i form af en lovbekendtgørelse og en eller flere ændringslove, der var indarbejdet i lovbekendtgørelsen, er kun lovbekendtgørelsen medtaget i oversigten.

Ud over de love og bekendtgørelser, der er fundet ved søgning på "kortbilag" på Retsinformation, er der i forbindelse med de andre undersøgelser fundet enkelte love, der indeholder bilag i form af kort.

Det har ikke været tidsmæssigt muligt at gennemgå resultaterne for de søgninger, som er foretaget på "bilag" og "kort". Søgning på "bilag" den 11. december 2018 gav 500 love og 4330 bekendtgørelser, mens søgning på "kort" gav 157 love og 750 bekendtgørelser. En analyse af disse søgeresultater vil formentlig finde en del flere kort.

Oversigt over lovgivning der indeholder et kortbilag, eller henviser til et kortbilag

Generelle love	Ministerium	Bemærkninger
Bekendtgørelse nr. 123 af 26/01/2017 af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 287 af 16/04/2018 af lov om planlægning	Erhvervsministeriet	
Lov nr. 439 af 01/06/1994 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse	Miljø- og Fødevareministeriet	Mangler kortbilag, men kortbilag alligevel med i hovedloven
Anlægs- og særlove		
Bekendtgørelse nr. 1532 af 10/12/2015 af lov om Skjern Å Naturprojekt	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Lov nr. 453 af 01/06/1994 om ændring af lov om visse hovedlandevejsstrækninger	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag mangler
Lov nr. 477 af 24/06/1992 om Ørestaden m.v. og Lov nr. 1074 af 20/12/1995 om ændring af lov om Ørestaden m.v.	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag mangler
Lov nr. 246 af 23/03/2010 om udstykning og salg af visse sommerhusgrunde tilhørende staten	Miljø- og Fødevareministeriet	Indeholder ikke ordet "kortbilag", men indeholder bilag i form af kort – både bilag, som der henvises til, og bilag, der ikke henvises til i bekendtgørelsens regler
Lov nr. 575 af 04/05/2015 om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Flere forskelligartede kortbilag.
Lov nr. 551 af 06/06/2007 om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag kun betegnet "Bilag"
Lufthavnsbestemmelser		
Bestemmelser nr. 17030 af 07/02/1994 om flyvepladsregler	Transport-, Bygnings- og	Kortbilag kun nævnt i

ment for Thisted Lufthavn	Boligministeriet	officielle noter
Bestemmelser nr. 17825 af 02/11/1992 om flyvepladsreglement for Esbjerg Lufthavn	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag kun nævnt i officielle noter
Bestemmelser nr. 17165 af 15/04/1993 om flyvepladsreglement for Stauning Lufthavn	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag kun nævnt i officielle noter
Bestemmelser nr. 17175 af 10/04/1992 om flyvepladsreglement for Københavns Lufthavn, Roskilde	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Kortbilag kun nævnt i officielle noter
Fredninger på søterritoriet		
Bekendtgørelse nr. 938 af 27/06/2016 om fredning af øgruppen Hirsholmene, øen Deget og omliggende søterritorium	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 777 af 26/08/1994 om fredning af Vorsø, Vorsø Kalv og Langøerne samt den omliggende del af fiskeriterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 934 af 27/06/2016 om fredning af farvandet omkring Agerø samt Skibsted Fjord	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 576 af 20/11/1984 om fredning af øgruppen Ertholmene og omliggende søterritorium	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 860 af 27/06/2016 om fredning af Agger Tange m.v.	Miljø- og Fødevareministeriet	
Frednings- og reservatbekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 661 af 31/05/1999 om fredning og vildtreservat i Stavns Fjord, på Bosserne og Lindholm samt tilgrænsende søterritorium	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 545 af 20/05/2012 om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 856 af 27/06/2016 om fredning og vildtreservat på Harboøre Tange m.v.	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 867 af 21/06/2007 om fredning og vildtreservat i Vadehavet	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 1678 af 20/11/2006 om fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 684 af 20/06/2014 om Saltholm vildtreservat og fredning af dele af søterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 884 af 23/09/2001 om fredning og vildtreservat i Tihøje og Vind	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Reservatbekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 407 af 12/04/2011 om Odense Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 584 af 13/05/2017 om Nakskov Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 585 af 13/05/2017 om Hyllekrog Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	

Bekendtgørelse nr. 1765 af 15/12/2015 om Helleholm Vejle Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 1763 af 15/12/2015 om Basnæs Nor Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 1764 af 15/12/2015 om Voerså-Stensnæs Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 90 af 04/01/2010 om Roskilde Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 1762 af 15/12/2015 om Holsteinborg Nor Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14007 af 04/11/1994 om Kalundborg Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14003 af 15/03/1993 om Livø Bredning Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 939 af 27/06/2016 om Alleshave Bugt Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 942 af 27/06/2016 om Nørskov Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 937 af 27/06/2016 om Rågård Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 857 af 27/06/2016 om Vresen Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 862 af 27/06/2016 om Ebeltoft Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 859 af 27/06/2016 om Løgstør Bredning Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 858 af 27/06/2016 om Endelave Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 861 af 27/06/2016 om Begtrup Røn Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 9332 af 18/01/1999 om Ølsemagle Revle-Staunings Ø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 60049 af 27/07/1998 om Vest Stadil Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 9528 af 11/04/1999 om Søndring Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 11352 af 19/06/2000 om Ribe Å Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 181 af 20/02/1995 om Hanstholm Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 583 af 13/05/2017 om Rødsand Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	

Bekendtgørelse nr. 940 af 27/06/2016 om Haderslev Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 9511 af 26/01/1996 om Mariager Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14002 af 26/08/1994 om Hjarbæk Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 9016 af 24/01/2003 om Nexø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14002 af 30/05/1998 om Nærrå-Agernæs Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 610 af 13/05/2017 om Arreskov Sø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 854 af 27/06/2016 om Skarrehage Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14005 af 09/03/1992 om Rotholmene Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 60015 af 10/07/1998 om Tissø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 60407 af 15/06/1997 om Hals-Egense Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 10301 af 28/06/1999 om Fanefjord-Grønsund Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 17821 af 08/11/1994 om Hov Røn Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 9138 af 10/03/2005 om Nørremaj Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 9561 af 06/09/2004 om Hejlsminde Nor Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14010 af 22/04/1991 om Årø Kalv Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14011 af 22/03/1995 om Møllegunden og Svanegrunden Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14015 af 07/07/1995 om Ulvshale-Nyord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 10302 af 31/05/1999 om Præstø Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14017 af 16/07/1995 om Majbølle Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 60016 af 30/06/1998 om Dråby Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14013 af 20/05/1995 om Lønnerup Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler

Bekendtgørelse nr. 14005 af 30/06/1996 om Hov Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 60408 af 15/06/1997 om Tårs Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 11351 af 16/05/2000 om Aggersborggård Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 11071 af 15/11/1999 om Svendborg Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14014 af 26/06/1995 om Skælskør Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 11332 af 28/05/2000 om Maribo vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 641 af 23/06/1996 om Nisum Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 14009 af 24/11/1994 om Mågeøerne Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 1597 af 09/12/2013 om Gyldensteen Strand Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 14002 af 15/06/1997 om Selsø Sø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 11997 af 25/06/2001 om Aså-Gerå Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 169 af 15/01/2007 om Sydfynske Ø-hav Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet	
Landsplandirektiver		
Bekendtgørelse nr. 1017 af 03/07/2018 om landsplandirektiv for overførsel af kystnære sommerhusområder til byzone i Fanø, Stevns, Vordingborg og Aarhus kommuner	Erhvervsministeriet	
Bekendtgørelse nr. 799 af 19/06/2017 om hovedstadsområdets planlægning (Fingerplan 2017 – landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning)	Erhvervsministeriet	
Bekendtgørelse nr. 1488 af 11/12/2018 om landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet	Erhvervsministeriet	
Bekendtgørelse nr. 275 af 12/04/2018 om landsplandirektiv for højspændingsstation ved Søndervig, Ringkøbing-Skjern Kommune	Erhvervsministeriet	
Nationalparkbekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 868 af 27/06/2016 om Nationalpark Mols Bjerge	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 943 af 27/06/2016 om Nationalpark Skjoldungernes Land	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 71 af 29/01/2018 om Nationalpark Kongernes Nordsjælland	Miljø- og Fødevareministeriet	

Bekendtgørelse nr. 866 af 27/06/2016 om Nationalpark Thy	Miljø- og Fødevareministeriet	
Adgangsbekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 1784 af 16/12/2015 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Susåen med sidevandløb og på Tystrup-Bavelse Søerne	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 932 af 27/06/2016 om offentlighedens adgang og rekreative brug af Naturområdet Skjern Enge	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 334 af 07/04/2016 om færdsel mv. på Arresø	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 933 af 27/06/2016 om færdsel m.v. på Furesøen	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 417 af 17/04/2013 om ikke-erhvervsmæssig sejlads på Skive og Karup Å med sidevandløb og søer	Miljø- og Fødevareministeriet	
Strandbeskyttelseslinjebekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 288 af 31/03/2003 om ikrafttræden for Ribe Amt af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 91 af 03/02/2003 om ikrafttræden for Viborg Amt af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 941 af 22/10/2001 om ikrafttræden for Fyns Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 718 af 09/08/2003 om ikrafttræden for Nordjyllands Amt af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 568 af 02/07/2002 om ikrafttræden for Århus Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03/2003 om ikrafttræden for Ringkøbing Amt af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 631 af 23/06/2001 om ikrafttræden for Storstrøms Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 909 af 10/10/2001 om ikrafttræden for Vejle Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 128 af 23/02/2001 om ikrafttræden for Vestsjællands Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 460 af 15/05/2003 om ikrafttræden for Sønderjyllands Amt af strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Fødevareministeriet	

Fiskeribekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 351 af 11/05/2000 om fredningsbælter mv. i Limfjorden øst for Aggersundbroen	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 505 af 13/06/1994 om nedgarn	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 971 af 07/08/2017 om etablering af lokale naturråd	Erhvervsministeriet	
Andre bekendtgørelser		
Bekendtgørelse nr. 1240 af 24/10/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 984 af 05/12/1994 om forbud mod efterforskning og indvinding af råstoffer fra havbunden i EF-fuglebeskyttelsesområder og i Ramsarområder	Miljø- og Fødevareministeriet	Henviser til kortbilag i bek. 1240/2018
Bekendtgørelse nr. 1652 af 19/12/2017 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber	Miljø- og Fødevareministeriet	
Bekendtgørelse nr. 501 af 30/07/1986 om beskyttelse af vraget DANNEBROGE i Køge bugt	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 329 af 02/05/1994 om forbud mod indvinding af skaller i Roskilde Fjord	Miljø- og Fødevareministeriet	Kortbilag mangler
Bekendtgørelse nr. 122 af 19/02/2009 om biavl på Læsø	Miljø- og Fødevareministeriet	

Bilag 2. Undersøgelse af brugen af positioner i lovgivningen

Undersøgelsen er foretaget ved søgning den 16. december 2018 på retsinformation på "WGS", "ED50" "Mercator" og "UTM".

I alt er der identificeret 51 love og bekendtgørelser, der anvender positioner til stedfæstelse af retsregler. Den største gruppe udgøres af frednings- og reservatbekendtgørelser, der udgør 27 stk.

Afgrænsninger på søterritoriet	Ministerium
Anordning nr. 636 af 06/09/1991 om ændring af anordning om afgrænsningen af søterritoriet ved Grønland	Udenrigsministeriet
Anordning nr. 888 af 17/09/2009 om ændring af anordning om fiskeriterritoriet ved Færøerne	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1020 af 20/10/2004 om den eksklusive økonomiske zone ved Grønland	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 864 af 08/08/2006 om ændring af bekendtgørelse om den eksklusive økonomiske zone ved Grønland	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 242 af 21/04/1999 om afgrænsning af Danmarks søterritorium	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 14 af 28/03/1996 af overenskomst af 18. december 1995 med Norge om afgrænsning af kontinentalsoklen i området mellem Grønland og Jan Mayen og om grænsen mellem fiskerizonerne i området	Udenrigsministeriet
Frednings- og reservatbekendtgørelser	
Bekendtgørelse nr. 10301 af 28/06/1999 om Fanefjord-Grønsund Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 10302 af 31/05/1999 om Præstø Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11351 af 16/05/2000 om Aggersborggård Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11997 af 25/06/2001 om Aså-Gerå Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14002 af 30/05/1998 om Nærå-Agernæs Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 30/06/1996 om Bovet-Knotten Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14011 af 22/03/1995 om Møllegrunden og Svane-grunden Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14015 af 07/07/1995 om Ulvshale-Nyord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 1678 af 20/11/2006 om fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 169 af 15/01/2007 om Sydfynske Ø-hav Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 1764 af 15/12/2015 om Voerså-Stensnæs Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet

Bekendtgørelse nr. 545 af 20/05/2012 om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 583 af 13/05/2017 om Rødsand Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 584 af 13/05/2017 om Nakskov Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 585 af 13/05/2017 om Hyllekrog Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60407 af 15/06/1997 om Hals-Egense Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 661 af 31/05/1999 om fredning og vildtreservat i Stavns Fjord, på Bosserne og Lindholm samt tilgrænsende søterritorium	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 684 af 20/06/2014 om Saltholm vildtreservat og fredning af dele af søterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 858 af 27/06/2016 om Endelave Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 859 af 27/06/2016 om Løgstør Bredning Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 860 af 27/06/2016 om fredning af Agger Tange m.v.	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 867 af 21/06/2007 om fredning og vildtreservat i Vadehavet	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 90 af 04/01/2010 om Roskilde Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9016 af 24/01/2003 om Nexø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9332 af 18/01/1999 om Ølsemagle Revle-Staunings Ø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 937 af 27/06/2016 om Rågø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 938 af 27/06/2016 om fredning af øgruppen Hirschholmene, øen Deget og omliggende søterritorium	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9511 af 26/01/1996 om Mariager Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9528 af 11/04/1999 om Sødring Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Anden lovgivning	
Bestemmelser nr. 9831 af 12/10/2006 om etablering af flyvepladsledelse på godkendte flyvepladser mv.	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Bekendtgørelse nr. 33 af 20/05/1999 om Danmarks tiltrædelse af overenskomst af 23. februar 1995 mellem Estland, Finland og Sverige om M/S Estonia	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 51 af 17/06/1999 af aftalememorandum af 19. oktober 1998 med Norge om ansvar og samarbejde i eftersøgnings- og redningssager i Nordsøen og Skagerrak	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1069 af 21/08/2018 af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild	Erhvervsministeriet
Lov nr. 823 af 25/11/1998 om beskyttelse af gravfreden ved vraget efter passagerskibet »M/S Estonia«	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 135 af 04/03/2005 om forbud mod sejlads, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvande	Erhvervsministeriet

Bekendtgørelse nr. 1355 af 20/12/2011 om indberetning af oplysninger om farligt gods via skibsmeldesystemet SOUNDREP	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 1388 af 03/12/2017 om regulering af fiskeri efter muslinger og østers	Udenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1388 af 29/11/2018 om muslinger m.m.	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14 af 16/01/2008 om tilladelse til udlægning af blå-muslinger i depot	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 1464 af 12/12/2007 om fredningsbælter ved en del af Sjællands vandløb	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 1666 af 09/12/2016 om fastsættelse af København Havns søområde	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Bekendtgørelse nr. 416 af 28/05/2009 om fiskeri i Københavns Havn	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 514 af 22/05/2017 om den sjette jordbaserede FM-radiokanal	Kulturministeriet
Bekendtgørelse nr. 875 af 27/06/2016 om nødområder og planer herfor	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 950 af 27/06/2016 om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmateriale	Miljø- og Fødevareministeriet

Bilag 3. Undersøgelse af lovgivningens henvisninger til geografiske registre

Som en del af pilotprojektet er følgende registre undersøgt med henblik på at fastslå, i hvilket omfang der henvises til dem i lovgivningen.

- Arealinfo
- Internet Markkort
- Plandata.dk
- MiljøGIS
- Matriklen
- BBR
- Fund og Fortidsminder

Plandata.dk

Der er søgt på "plandata" den 10. december 2018. Der ikke fundet love eller bekendtgørelser, der henviser til Plandata.dk ud over *Bekendtgørelse nr. 1191 af 24/09/2018 om det digitale planregister Plandata.dk*, der bemyndiger Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen til at oprette og drive registeret.

MiljøGIS

Der er søgt på "miljøgis" den 10. december 2018 og fundet seks bekendtgørelser.

Bekendtgørelse nr. 1131 af 11/09/2018 om tilskud til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder, der etablerer et system, hvorefter visse arealer vist i MiljøGIS under visse betingelser er berettiget til tilskud.

De øvrige fem bekendtgørelser er knyttet til vandplanlægningen og implementering af vandrammedirektivets krav om god tilstand for vandforekomster.

I tre af bekendtgørelserne, bekendtgørelse nr. 839 af 22/06/2018 om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, bekendtgørelse nr. 216 af 28/02/2018 om afgrænsning af kystvandoplande og bekendtgørelse nr. 217 af 28/02/2018 om afgrænsning af oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, afgrænses visse områder ved koordinater. Bekendtgørelserne indeholder imidlertid også en frase om, at koordinaterne "illustreres visuelt i en digital kortudgave på MiljøGIS på Miljø- og Fødevareministeriets hjemmeside, <http://miljoegis.mim.dk>". Det er dog ikke tilfældet – den angivne internetadresse leder ganske vidst til et GIS kaldet MiljøGIS, men koordinaterne fra bekendtgørelserne er ikke omsat til illustrerende kort, som anført i bekendtgørelsernes § 1.

Bekendtgørelse nr. 1521 af 15/12/2017 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og bekendtgørelse nr. 1522 af 15/12/2017 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster indeholder ligeledes henvisning til MiljøGIS, dog uden en præcis angivelse af en internetadresse. Henvisninger til MiljøGIS i bekendtgørelserne optræder i tekst, der har mere vejledningskarakter end egentlig regelkarakter.

I bekendtgørelse nr. 1522 af 15/12/2017 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster er det formuleret således: *Vandløbsforekomsternes til enhver tid aktuelle tilstand, herunder i forhold til de enkelte kvalitetselementer, skal beskyttes mod forringelse, jf. § 7, stk. 2, nr. 1, i lov om vandplanlægning. Resultatet af Miljøstyrelsens seneste klassificering af tilstanden i henhold til bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder kan ses på MiljøGIS, hvortil der er adgang fra Miljøstyrelsens hjemmeside.*

I [bekendtgørelse nr. 1521 af 15/12/2017 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter](#) således: *Vandløb, som skal restaureres, fremgår af tabel 1. I tabellen identificeres den enkelte vandløbsforekomst ved vandløbs eller vandløbsstrækningens nummer, beliggenhedskommune (som identificeret ud fra foreliggende oplysninger), eventuelle navn, afgrænsende koordinater og længde. Foranstaltningen eller foranstaltningerne, som skal gennemføres i forhold til vandløbsforekomsten, er anført i kolonnen længst til højre. Ved indtastning af vandløbsforekomstens nummer i MiljøGIS, hvortil der er adgang fra Miljøstyrelsens hjemmeside, er det muligt at se beliggenheden på et kort.*

Sammenfattende kan det konkluderes, at der henvises til MiljøGIS i lovgivningen med betydelig usikkerhed – og at registeret både anvendes konstituerende, altså som retligt autoritativt register, og konstaterende, altså som overvejende vejledende register.

Danmarks Arealinformation

Der er søgt på "Danmarks Arealinformation" og "Miljøportal" den 10. december 2018. Det har kun resulteret i to fund:

[Bekendtgørelse nr. 658 af 18/06/2014 om indberetning og registrering af jordforureningsdata](#), der fastsætter regler om kommunalbestyrelsens og regionsrådets indberetninger og ajourføring af oplysninger bl.a. på Danmarks Arealinformation på Danmarks Miljøportal. Bekendtgørelsens § 2 indeholder en definition af, hvad der i bekendtgørelsen forstås ved Danmarks Arealinformation og Danmarks Miljøportal. Bekendtgørelsens § 7 forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at registreringer omfattet af bekendtgørelsen løbende ajourføres.

[Bekendtgørelse nr. 1068 af 23/08/2018 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg](#), der ligeledes stiller krav om indberetning og efterfølgende offentliggørelse af visse oplysninger på Danmarks Arealinformation.

Sammenfattende kan det konkluderes, at lovgivning kun i begrænset omfang stedfæstes ved henvisning til registreringer på Danmarks Miljøportal.

Internet Markkort

Der er søgt på "Internet Markkort" den 10. december 2018 og fundet 15 bekendtgørelser, hvoraf to er ændringsbekendtgørelser til andre bekendtgørelser på listen. Af de resterende 13 udgøres hovedparten af bekendtgørelser, der gør tilskud administreret af Landbrugsstyrelsen betinget af registreringer eller udpegninger på Internet Markkort.

Dertil kommer krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsen, [bekendtgørelse nr. 1036 af 26/07/2018 om Krydsoverensstemmelse](#), der i pkt. 1.36 gør visse aktiviteter på visse områder som vist på Internet Markkort til genstand for krydsoverensstemmelse.

Endelig etablerer [bekendtgørelse nr. 1067 af 21/08/2018 om beskyttede naturtyper](#) en regulering, hvor vådområdeprojekter, som indtegnet på Internet Markkort, er undtaget beskyttelsen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3.

Tilskudsbekendtgørelser under Landbrugsstyrelsen
Bekendtgørelse nr. 1387 af 29/11/2018 om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer
Bekendtgørelse nr. 1338 af 27/11/2018 om nationalt tilskud til kvælstofreducerende virkemidler
Bekendtgørelse nr. 92 af 06/02/2018 om tilskud til projekter om etable-

ring af konstruerede minivådområder
Bekendtgørelse nr. 80 af 28/01/2015 om økologisk arealtilskud
Bekendtgørelse nr. 732 af 25/06/2007 om tilskud til jordbrugere på visse småøer
Bekendtgørelse nr. 1850 af 15/12/2015 om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder
Bekendtgørelse nr. 291 af 20/04/2018 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.
Bekendtgørelse nr. 837 af 22/06/2018 om tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter
Bekendtgørelse nr. 68 af 28/01/2015 om tilskud til ændret afvanding
Bekendtgørelse nr. 953 af 06/07/2017 om tilskud til Natura 2000-projekter om etablering af naturlige vandstandsforhold og om tilskud til Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning
Bekendtgørelse nr. 871 af 27/06/2017 om tilskud til Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og om forberedelse til afgræsning
Bekendtgørelse nr. 1336 af 18/11/2016 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til pleje af græs- og naturarealer
Krydsoverensstemmelse
Bekendtgørelse nr. 1036 af 26/07/2018 om Krydsoverensstemmelse
Beskyttede naturtyper
Bekendtgørelse nr. 1067 af 21/08/2018 om beskyttede naturtyper

Matriklen

Der er søgt på "matriklen" den 10. december 2018 og fundet 33 love og 40 bekendtgørelser. Søgningen er suppleret med søgning på "matrikel" den 11. december 2018, hvor der blev fundet 11 love og 52 bekendtgørelser – heraf en del sammenfald. Resultaterne er herefter gennemset og sorteret i nedenstående liste over lovgivning, der henviser til matriklen som register. Således er der frasorteret ændringslove til hovedlove og lovgivning, der kun bruger ordet matrikel i forbindelse med skemaer og formkrav til ansøgninger m.v.

Det centrale lovgivningsmæssige grundlag for matriklen er også udeladt af listen. Det består bl.a. af udstykningsloven, jf. [bekendtgørelse nr. 769 af 07/06/2018 af lov om udstykning og anden registrering i matriklen](#), der etablerer matriklen som register under Geodatastyrelsen og fastlægger en del af registerets indhold. Lovene suppleres af [lov nr. 80 af 24/01/2017 om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen m.v.](#), der for ændringerne i udstykningslovens vedkommende træder i kraft ved ministerens bestemmelse, samt [lov om afgift ved udstykning m.m. jf. lovbekendtgørelse nr. 1209 af 07/10/2013](#). Reglerne suppleres endvidere af [bekendtgørelse nr. 1084 af 17/09/2010 om skelforretninger](#), [bekendtgørelse nr. 597 af 30/05/2018 om matrikulære arbejder](#), [bekendtgørelse nr. 1447 af 29/11/2018 om udstykningskontrollen](#) og [bekendtgørelse nr. 1456 af 11/12/2017 om matrikulære afgifter og gebyrer m.v.](#)

Særligt for ændring af skel m.v. som følge af vandløbsprojekter m.v. så suppleres reglerne af [bekendtgørelse nr. 834 af 27/06/2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.](#), der pålægger vandløbsmyndigheden at berigtige skete ændringer i matriklen.

En stor del af de fundne love og bekendtgørelser henviser til ovenstående lovgivning og ikke til matriklen som register. De er ligeledes frasorteret.

Tilbage er en liste over lovgivning, der indeholder bestemmelser, der knytter sig til matriklens noteringer og matriklen som geografisk register.

Anden registerlovgivning	Ministerium	Bemærkninger
Bekendtgørelse nr. 287 af 16/04/2018 af lov om planlægning	Erhvervsministeriet	Indeholder i § 54 b henvisning til, at der skal sikres samordning mellem plandata.dk og matriklen
Adresseloven. Lov nr. 136 af 01/02/2017	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Udpeger i § 15 matriklen som autoritativt grunddataregister for så vidt angår jordstykker
Natur- og miljølovgivning		
Bekendtgørelse nr. 122 af 26/01/2017 af lov om skove	Miljø- og Fødevareministeriet	Knytter § 3 fredskovspligten til bl.a. registreringer i matriklen og kræver i § 41 fredskovspligt noteret i matriklen
Bekendtgørelse nr. 1122 af 03/09/2018 af lov om naturbeskyttelse	Miljø- og Fødevareministeriet	Indeholder bestemmelsen om, at klitfredningslinjen og strandbeskyttelseslinjen registres og opdateres i matriklen og tingbogen
Vej- og forsyningslovgivning m.v.		
Jernbanelov. Lov nr. 686 af 27/05/2015.	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Indeholder i § 28 en bestemmelse om, at hævd ikke kan vindes over arealer, der i matriklen er registreret som jernbanearealer
Lov nr. 1520 af 27/12/2014 om offentlige veje m.v.	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Fastlægger i §§ 60-61 at offentlige veje skal udskilles i matriklen
Bekendtgørelse nr. 1234 af 04/11/2015 af lov om private fællesveje	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Indeholder regler om notering af private fællesveje m.v. i matriklen
Bekendtgørelse nr. 825 af 24/06/2016 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger matriklen til at fastlægge bekendtgørelsens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 1075 af 30/09/2014 af lov om tinglysning	Justitsministeriet	Indeholder i § 52a krav om, at vunden ejendomshævd skal berigtiges i matriklen
Bekendtgørelse nr. 662 af 10/07/2003 af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Indeholder i § 6 en bestemmelse om, at nedlæggelse af kabler skal tinglyses, i det omfang det sker på matrikulerede ejendomme
Skattelovgivning		
Lov nr. 688 af 08/06/2017 om ændring af	Skatteministeriet	Indsætter i lov om kommunal ejendoms-

skatteforvaltningsloven, lov om kommunal ejendomsskat, ejendomsværdiskatteloven og forskellige andre love		skat § 1: Skovrejsning som nævnt i stk. 7 anses for at have fundet sted på det tidspunkt, hvorfra fredskovspligt for det pågældende areal registreres som gældende i matriklen
Øvrig lovgivning der udnytter matriklen til fastlæggelse af ejendomsbegreb		
Bekendtgørelse nr. 1218 af 11/10/2018 af lov om leje af erhvervslokaler m.v.	Erhvervsministeriet	Knytter i § 3 lovens ejendomsbegreb til bl.a. matriklen
Bekendtgørelse nr. 1027 af 29/08/2017 om energimærkning af bygninger	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger matriklen til at fastlægge bekendtgørelsens ejendomsbegreb
Ejendomsvurderingsloven, lov nr. 654 af 08/06/2017	Skatteministeriet	Relaterer sig til matriklens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 1408 af 30/11/2018 om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr, ind- og udførsel af visse levende dyr, godkendelse af og tilsyn og kontrol med karantæner og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter	Miljø- og Fødevareministeriet	Bruger i § 36 matriklen til at afgrænse foranstaltninger til beskyttelse af karantænefaciliteter
Bekendtgørelse nr. 837 af 27/11/1998 om individuel afregning efter målt vandforbrug	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger i § 1 matriklen til fastlæggelse af bekendtgørelsens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 73 af 02/02/2009 om jernbanevirksomhed på letbaner	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	§ 8, stk. 2: Hævd kan ikke vindes over et letbaneområde, der i matriklen er registreret som et jernbaneareal
Bekendtgørelse nr. 1403 af 28/11/2018 om syn af sprøjteudstyr	Miljø- og Fødevareministeriet	Læner sig op ad matriklens ejendomsbegreb i § 17, stk. 4
Bekendtgørelse nr. 1606 af 09/12/2016 om arbejdsskadesikring under befordring til og fra arbejde	Beskæftigelsesministeriet	Læner sig i § 2, stk. 1 op ad matriklens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 702 af 09/06/2016 om kroers, foreningers og virksomheders anvendelse af kongekronen	Kulturministeriet	Læner sig op ad matriklens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 1438 af 06/12/2017 om voksenansvar for anbragte børn og unge	Børne- og Socialministeriet	Læner sig i bilag 1a op ad matriklens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 760 af 24/06/2013 om pristillæg til elektricitet produceret ved decentral kraftvarme m.v.	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Læner sig i § 2 op ad matriklens ejendomsbegreb
Bekendtgørelse nr. 277 af 26/03/2010 om kompensation for CO2-afgift af brændsler til elproduktion	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Læner sig i § 1 op ad matriklens ejendomsbegreb
Lovgivning vedrørende landbrugsejendomme		
Bekendtgørelse nr. 1427 af 16/12/2014 om reglerne i lov om landbrugsejendomme	Miljø- og Fødevareministeriet	Fastlægger regler om notering af landbrugsejendomme i matriklen
Bekendtgørelse nr. 27 af 04/01/2017 af lov om	Miljø- og Fødevareministeriet	Knytter i § 2 landbrugspligten til noteringen i matriklen – bruger dog formuleringen

<u>landbrugsejendomme</u>		"Geodatastyrelsens matrikelregister"
<u>Bekendtgørelse nr. 411 af 03/05/2006 om præsteembedernes faste ejendomme</u>	Kirkeministeriet	Indeholder regler om præstegårdsbrug og deres overgang til landbrugsejendomme og heraf følgende notering i matriklen
<u>Bekendtgørelse nr. 31 af 04/01/2017 af lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m.</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Pålægger i §§ 7 og 7 jordomlægninger noteret i matriklen
<u>Bekendtgørelse nr. 778 af 23/06/2016 af lov om arbejderboliger på landet</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Fastlægger at arbejderboliger skal noteres i matriklen
<u>Bekendtgørelse nr. 331 af 25/03/2013 om jordfordeling</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Indeholder bestemmelser om jordomlægnings notering i matriklen
<u>Bekendtgørelse nr. 42 af 24/02/1972 om landbrugsejendommers notering som familieejendomme</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Indeholder regler om notering af familieejendomme i matriklen
<u>Bekendtgørelse nr. 553 af 15/08/1989 om dokumentation ved tinglysning af dokumenter vedrørende landbrugsejendomme</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Fastsætter i § 2 regler i relation til familieejendomme som noteret i matriklen
Fjærkræregulering		
<u>Bekendtgørelse nr. 1423 af 30/11/2018 om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Bruger matriklen som udgangspunkt for tildeling af numre til bygninger på fjærkræfarme
<u>Bekendtgørelse nr. 1422 af 30/11/2018 om bekæmpelse af salmonella i konsumægsproducerende høns og opdræt hertil</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Bruger matriklen som udgangspunkt for tildeling af numre til bygninger på fjærkræfarme
<u>Bekendtgørelse nr. 1424 af 30/11/2018 om forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjærkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjærkræ m.m.</u>	Miljø- og Fødevarerministeriet	Bruger matriklen som udgangspunkt for tildeling af numre til bygninger på fjærkræfarme

Lovgivning med regler hvis anvendelse er knyttet til enkelte matrikler i matriklen

Det er undersøgt, i hvilket omfang bestemmelser i lovgivningen stedfæstes ved henvisning til enkelte matrikler. Der blev ved søgning på "matr.nr." den 11. december 2019 fundet 9 love og 136 bekendtgørelser, og ved søgning på "matrikel" den 12. december 2019 blev der fundet 11 love og 52 bekendtgørelser. Resultaterne er herefter gennemset og sorteret i nedenstående liste over lovgivning.

Bekendtgørelser om landets administrative inddeling	Ministerium
<u>Bekendtgørelse nr. 226 af 14/04/1988 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse</u>	Økonomi- og Indenrigsministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 1426 af 08/12/2017 af lov om valg til Folketinget</u>	Økonomi- og Indenrigsministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 300 af 28/04/2000 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner</u>	Økonomi- og Indenrigsministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 179 af 27/03/1973 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse</u>	Økonomi- og Indenrigsministeriet

Bekendtgørelse nr. 237 af 23/04/2002 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 304 af 05/05/1997 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 441 af 09/06/199 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 262 af 18/04/2001 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1449 af 06/12/2018 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 226 af 14/04/1988 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 189 af 28/03/1974 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 106 af 27/03/1972 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1628 af 14/12/2015 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner og om ændringer af forpligtende kommunale samarbejder	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1241 af 16/12/2011 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 23 af 19/01/1978 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 62 af 27/02/1970 om landets inddeling i amtskommuner og kommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 310 af 13/05/1993 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 262 af 18/04/2001 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 133 af 01/04/1971 om ændringer i landets kommunale inddeling.	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 255 af 20/04/1989 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 316 af 22/05/1991 om ændringer af landets inddeling i kommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 221 af 01/04/1992 om ændringer af landets inddeling i kommuner samt af fortegnelsen over folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 343 af 15/06/1998 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 237 af 23/04/2002 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 161 af 11/03/2003 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet

Bekendtgørelse nr. 98 af 04/03/1983 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 300 af 28/04/2000 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1425 af 14/12/2010 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 54 af 07/02/1986 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 364 af 13/05/1996 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 44 af 10/02/1981 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 348 af 06/05/1994 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 212 af 12/04/1976 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 149 af 19/02/2007 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner samt om ændringer af kommunenavne	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 30 af 23/01/1980 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 70 af 27/02/1985 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 131 af 16/04/1975 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1330 af 11/12/2014 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 32 af 01/02/1984 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 287 af 30/04/1990 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 171 af 16/03/1995 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 44 af 04/02/1977 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1274 af 16/12/2008 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 656 af 29/06/2005 om revision af den kommunale og regionale inddeling og om forpligtende kommunale samarbejder	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1573 af 11/12/2017 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 35 af 31/01/1979 om ændringer i landets inddeling i kommuner og amtskommuner samt folketingsvalgkredse	Økonomi- og Indenrigsministeriet

Bekendtgørelse nr. 1683 af 19/12/2016 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 6 af 03/01/2011 om ændring af den fortegnelse over valgkredse, der er optaget som bilag 1 til lov om valg til Folketinget	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 489 af 16/06/2005 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1308 af 15/12/2009 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 1603 af 21/12/2007 om ændringer af landets inddeling i kommuner og regioner samt om ændringer af kommunenavne	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Bekendtgørelse nr. 441 af 09/06/1999 om ændringer af landets inddeling i kommuner og amtskommuner	Økonomi- og Indenrigsministeriet
Sær- og anlægslove	
Lov nr. 43 af 23/01/2018 om udstykning og salg af statslige arealer med campingpladser	Miljø- og Fødevareministeriet
Lov nr. 246 af 23/03/2010 om udstykning og salg af visse sommerhusgrunde tilhørende staten	Miljø- og Fødevareministeriet
Lov nr. 575 af 04/05/2015 om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Bekendtgørelse nr. 791 af 21/06/2007 af lov om anvendelse af Frøstrup-lejren	Erhvervsministeriet
Lov nr. 134 af 23/03/1939 om Inddæmning i Kalvebodstrand m.v. og om Anlæg af en Dæmning til Rømø	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Fredningsbekendtgørelser	
Bekendtgørelse nr. 212 af 05/07/1934 om Fredning af Planten Stor Trolldurt paa ejendommen Matr.nr. 9 z af Skærlund By, Brande Sogn, under Vejle Amt	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 310 af 26/05/1921 om fredning af det 'Dansk Botanisk Forening' tilhørende areal af Hammer Bakker, Matr. Nr. 1b, 1c, og 1bo af Attrupgaard i Hammer Sogn under Aalborg Amt	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 13010 af 18/11/1966 om fredning af fuglelivet i og ved Hobro Vesterfjord og en del af Hobro Østerfjord	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 220 af 19/05/1942 om Fredning af Dyrelivet paa Ølene i Østermarie Kommune paa Bornholm	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 165 af 25/07/1929 om Fredning af Forstranden udfor den nordlige Del af Frejlev Bøget	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 460 af 01/12/1967 om fredning af Hammerknuden	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 777 af 26/08/1994 om fredning af Vorsø, Vorsø Kalv og Langøerne samt den omliggende del af fiskeriterritoriet	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 142 af 17/04/1953 om fredning af Allindelille fredskov	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 23/02/1977 om Linderum vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet

Bekendtgørelse nr. 14006 af 24/02/197 om Mejlø vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 207 af 10/07/1925 om Fredning af et areal af Salten Bakker	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 321 af 23/10/1933 om Fredning af Takstræet (taxus baccata) paa Munkebjerg ved Vejlefjord	Miljø- og Fødevareministeriet
Reservatbekendtgørelser	
Bekendtgørelse nr. 169 af 15/01/2007 om Sydfynske Ø-hav Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9138 af 10/03/2005 om Nørremaj Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 10302 af 31/05/1999 om Præstø Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 407 af 12/04/2011 om Odense Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9302 af 02/07/1993 om Nibe- og Gjølv Bredning Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 181 af 20/02/1995 om Hanstholm Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60407 af 15/06/1997 om Hals-Egense Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 90 af 04/01/2010 om Roskilde Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60016 af 30/06/1998 om Dråby Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14005 af 30/06/1996 om Hov Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14001 af 28/01/1982 om Norsminde Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9332 af 18/01/1999 om Ølsemagle Revle-Staunings Ø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14002 af 30/05/1998 om Nærrå-Agernæs Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60407 af 15/06/1997 om Hals-Egense Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 610 af 13/05/2017 om Arreskov Sø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60049 af 27/07/1998 om Vest Stadil Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11071 af 15/11/1999 om Svendborg Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11332 af 28/05/2000 om Maribo vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11351 af 16/05/2000 om Aggersborggård Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60015 af 10/07/1998 om Tissø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 10301 af 28/06/1999 om Fanefjord-Grønsund Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 26/08/1994 om Lerdrup Bugt Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 26051 af 19/01/1990 om Guldborgsund Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14015 af 07/07/1995 om Ulvshale-Nyord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet

Bekendtgørelse nr. 14003 af 19/06/1986 om Nysted Nor Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14017 af 16/07/1995 om Majbølle Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9016 af 24/01/2003 om Nexø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14014 af 26/06/1995 om Skælskør Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 939 af 27/06/2016 om Alleshave Bugt Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 60408 af 15/06/1997 om Tårs Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14004 af 18/03/1987 om Horsens Nørrestrand vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9561 af 06/09/2004 om Hejlsminde Nor Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 942 af 27/06/2016 om Nørskov Vig Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14006 af 26/08/1994 om Kalvø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 15/03/1993 om Livø Bredning Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 29/05/1997 om Dybsø Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14011 af 22/03/1995 om Møllegunden og Svane- grunden Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 861 af 27/06/2016 om Begtrup Røn Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9528 af 11/04/1999 om Sødring Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 940 af 27/06/2016 om Haderslev Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 585 af 13/05/2017 om Hyllekrog Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 17821 af 08/11/1994 om Hov Røn Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14009 af 24/11/1994 om Mågeøerne Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 584 af 13/05/2017 om Nakskov Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14004 af 27/11/1985 om Vejle Inderfjord vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14010 af 22/04/1991 om Årø Kalv Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14002 af 15/06/1997 om Selsø Sø Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14013 af 20/05/1995 om Lønnerup Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14007 af 04/11/1994 om Kalundborg Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14002 af 26/08/1994 om Hjarbæk Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 14003 af 30/06/1996 om Bovet-Knotten Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 11997 af 25/06/2001 om Aså-Gerå Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Bekendtgørelse nr. 9511 af 26/01/1996 om Mariager Fjord Vildtreservat	Miljø- og Fødevareministeriet
Frednings-og reservatbekendtgørelser	
Bekendtgørelse nr. 867 af 21/06/2007 om fredning og vildtreservat i	Miljø- og Fødevareministeriet

<u>Vadehavet</u>	
<u>Bekendtgørelse nr. 856 af 27/06/2016 om fredning og vildtreservat på Harboøre Tange m.v.</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 545 af 20/05/2012 om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 1678 af 20/11/2006 om fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 884 af 23/09/2001 om fredning og vildtreservat i Tihøje og Vind</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
Anden lovgivning	
<u>Bekendtgørelse nr 334 af 07/04/2016 om færdsel mv. på Arresø</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bekendtgørelse nr 850 af 27/06/2016 om regulering af ringdue, grågå, bramgå og canadagå i Dragør og Tårnby Kommuner</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 326 af 05/07/1972 om ophævelse af strandbyggelinien på visse kyststrækninger i Ålborg kommune</u>	Miljø- og Fødevareministeriet
<u>Bestemmelser nr. 17100 af 23/01/1997 om anvendelse af geografiske koordinater</u>	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet
Afgrænsninger på søterritoriet	
<u>Bekendtgørelse nr. 242 af 21/04/1999 om afgrænsning af Danmarks søterritorium</u>	Udenrigsministeriet
<u>Bekendtgørelse nr. 584 af 24/06/1996 om Danmarks eksklusive økonomiske zone</u>	Udenrigsministeriet

BBR

Søgning på "BBR" den 12. december 2018 gav 12 love og 47 bekendtgørelser, mens søgning på "Bygnings- og Boligregisteret" gav 5 love og 4 bekendtgørelser.

Bekendtgørelse nr. 1080 af 05/09/2013 af lov om bygnings- og boligregistrering udgør i hovedsagen sammen med bekendtgørelse nr. 1010 af 24/10/2012, bekendtgørelse nr. 1338 af 28/11/2013, bekendtgørelse nr. 1315 af 11/11/2016 og bekendtgørelse nr. 74 af 22/01/2016 om ajourføring af Bygnings- og Boligregistret det retlige grundlag for etablering og vedligeholdelse af registeret.

Regler om opdatering af BBR-registeret findes f.eks. i bekendtgørelse nr. 1469 af 12/12/2017 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 og bekendtgørelse nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

En del lovgivning stiller krav om, at en BBR-meddelelse indgår som dokumentationsgrundlag ved handler og ved ansøgninger om tilskud, tilladelser m.v. Den lovgivning er ikke medtaget i nedenstående liste.

Der er en del lovgivning, der fastsætter, at oplysningerne i BBR kan lægges til grund i myndighedernes sagsbehandling. Der er derimod relativt lidt lovgivning, der direkte bruger BBR-registeret til geografisk stedfæstelse af retsregler. Det drejer sig i hovedsagen om 13 nedenstående love- og bekendtgørelser.

Lovgivning	Ministerium	Bemærkninger
Bekendtgørelse nr. 1027 af 29/08/2017 om energimærkning af bygninger	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger i § 2 BBR til at afgrænse bekendtgørelsens forståelse af en bygning
Bekendtgørelse nr. 1065 af 12/09/2017 om kortlægning af ekstern støj og udarbejdelse af støjhandlingsplaner	Miljø- og Fødevareministeriet	
BEK nr. 1088 af 28/08/2018 - Gældende Bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2018	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Lader BBR indgå i afgrænsningen af tilskudsberettigede adresser
Bekendtgørelse nr. 234 af 23/04/1998 om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i pensionisters boliger	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Krav om brug af oplysninger fra BBR
Bekendtgørelse nr. 271 af 13/04/2018 om vejnavne og adresser	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Sammenkæder adresselovens boligbegreb med BBR
Bekendtgørelse nr. 768 af 25/06/2014 om kompensation, genhusning og overtagelse som følge af forurening og gener fra anlægget af Cityringen	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Sammenkæder bekendtgørelsens bopælsbegreb med BBR
Bekendtgørelse nr. 834 af 03/09/2009 om tinglysning i tingbogen	Justitsministeriet	Knytter bl.a. anmeldelse om opdeling af en ejendom i ejerlejligheder til BBR
Bekendtgørelse nr. 1075 af 30/09/2014 af lov om tinglysning	Justitsministeriet	Knytter visse krav vedr. tinglysning til BBR
Bekendtgørelse nr. 1194 af 28/09/2018 af lov om fremme af vedvarende energi	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Knytter bl.a. krav til afholdelse af offentlige møder vedrørende opstilling af vindmøller til BBR's stedfæstelse af solcelleanlæg
Bekendtgørelse af lov nr. 1713 af 16/12/2010 om ejerlejligheder	Erhvervsministeriet	Bruger BBR til afgrænsning af visse bygninger til ejerlejligheder
Bekendtgørelse nr. 636 af 19/06/2012 af lov om fremme af energibesparelser i bygninger	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger BBR's definitioner af begreber m.v.
Bekendtgørelse nr. 810 af 01/07/2015 af lov om midlertidig regulering af boligforholdene	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Krav om indhentning af oplysninger fra BBR i forbindelse med kontrol
Adresseloven, lov nr. 136 af 01/02/2017	Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bruger BBR til at undtage visse bygninger fra fastsættelse af adresse

Fund og Fortidsminder

Der er søgt på "Fund og fortidsminder" på retsinformation uden resultat.